

onthaal-
punt
jeugdhulp

DOET ERTOE

Jaarrapport 2023

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	2
Inleiding.....	4
1 Limburg	5
1.1 Hulpverzoeken	5
1.1.1 Aantallen en spreiding.....	5
1.1.2 Aanmelders	8
1.1.3 Leeftijd.....	10
1.1.4 Vervolg	11
1.2 Aanbod	13
1.2.1 Contextbegeleiding	13
1.2.2 Positieve Heroriëntering.....	17
1.2.3 1G1P	19
1.2.4 CKG.....	19
2 1sGEZIND.....	21
2.1 Hulpverzoeken	21
2.1.1 Aantallen en spreiding.....	21
2.1.2 Aanmelders	22
2.1.3 Leeftijd.....	23
2.1.4 Vervolg	24
2.2 Aanbod	25
2.2.1 Contextbegeleiding	25
2.2.2 Positieve Heroriëntering.....	26
2.2.3 1G1P	26
2.2.4 CKG.....	27
2.3 Reflectie	27
3 Plan-Trekkers.....	29
3.1 Hulpverzoeken	29
3.1.1 Aantallen en spreiding.....	29
3.1.2 Aanmelders	30
3.1.3 Leeftijd.....	31
3.1.4 Vervolg	32
3.2 Aanbod	33
3.2.1 Contextbegeleiding	33

3.2.2	Positieve Heroriëntering.....	34
3.2.3	1G1P	34
3.2.4	CKG	34
3.3	Reflectie	35
4	Gezin centraal.....	37
4.1	Hulpverzoeken	37
4.1.1	Aantallen en spreiding.....	37
4.1.2	Aanmelders	38
4.1.3	Leeftijd.....	39
4.1.4	Vervolg	40
4.2	Aanbod	41
4.2.1	Contextbegeleiding	41
4.2.2	Positieve Heroriëntering.....	42
4.2.3	1G1P	42
4.2.4	CKG	43
4.3	Reflectie	43
5	Blik vooruit	45

INLEIDING

Binnen het Limburgs jeugdhulplandschap werd de afgelopen jaren sterk ingezet op een gemeenschappelijke visie op onthaal. Het onthaal van een hulpvraag wordt hierbij gezien als een fundamenteel onderdeel binnen het hele traject dat gezinnen aangaan met jeugdhulpverlening. Door aandacht te besteden aan het goed beluisteren van de échte hulpvragen, het zoeken naar krachten en kansen en het samen ‘puzzelen’ om te komen tot passende antwoorden, wordt er vormgegeven aan een kwalitatief onthaal.

**Door te *luisteren*
en samen te zoeken
naar **passende**
antwoorden, *versterken*
we kinderen, jongeren
en hun **gezinnen** op alle
domeinen van het leven.**

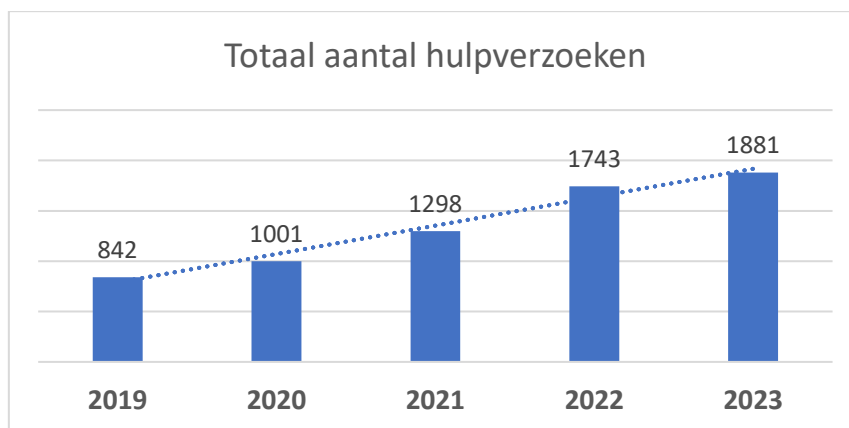
Om het belang van onthaal kracht bij te zetten, werd er in 2023 verder gewerkt aan herkenbaarheid en een eigen identiteit voor de samenwerking rond onthaal. Zo doorliepen we een brandingsproces dat leidde tot een nieuwe naam: **Onthaalpunt Jeugdhulp DOETERTOE** (verder in dit rapport kortweg ‘Doetertoe’ genoemd). We willen beklemtonen dat elke hulpvraag er voor ons toe doet. Er zou nooit een reden mogen zijn om een hulpvraag niet te stellen. Daarnaast willen we ook benadrukken dat iedereen die rond een kind, jongere of gezin staat er echt toe doet. Ook al voelt het soms alsof men in bepaalde situaties weinig kan bijdragen, door samen te werken en alle kleine acties in een plan te vervatten, kunnen we samen het verschil maken voor gezinnen die (tijdelijk) zijn vastgelopen door hen te ondersteunen en perspectief te geven.

In het rapport dat voorligt zoomen we in op de data die we in 2023 konden generen. Daarnaast is er ook plaats voor analyses, hypothesen en kritische reflecties. In een eerste hoofdstuk belichten we de cijfers op provinciaal vlak. In de volgende hoofdstukken, ligt de focus telkens op 1 Limburgse regio 1G1P.

1 LIMBURG

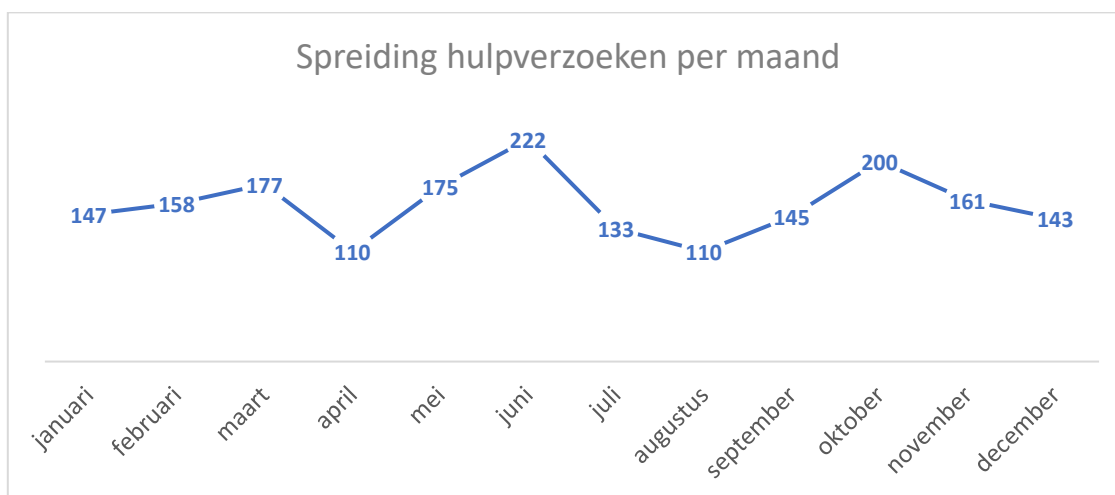
1.1 Hulpverzoeken

1.1.1 Aantallen en spreiding

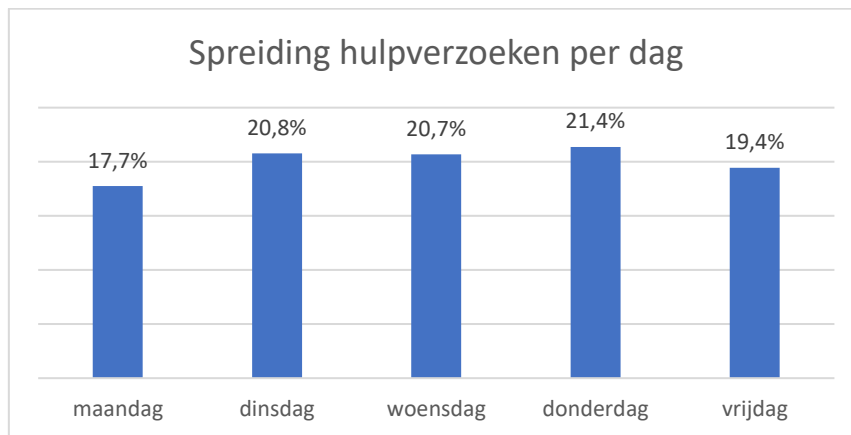
In 2023 werden er bij Doetertoe 1881 unieke hulpverzoeken onthaald. De stijgende trend houdt dus aan, weliswaar minder steil. Mogelijke verklaarbare redenen hiervoor:

- weinig nieuw aanbod dat aan Doetertoe gekoppeld werd in 2023;
- de start van Winstroom (onthaalpunt in regio Gezin Centraal);
- het dichtslibben van aanbod waardoor wachttijden toenemen;
- de sterkere focus op de lokale werkingen Huis van het Kind;
- het bereiken van het maximum aantal oproepen binnen de huidige permanentieblokken;
- ...

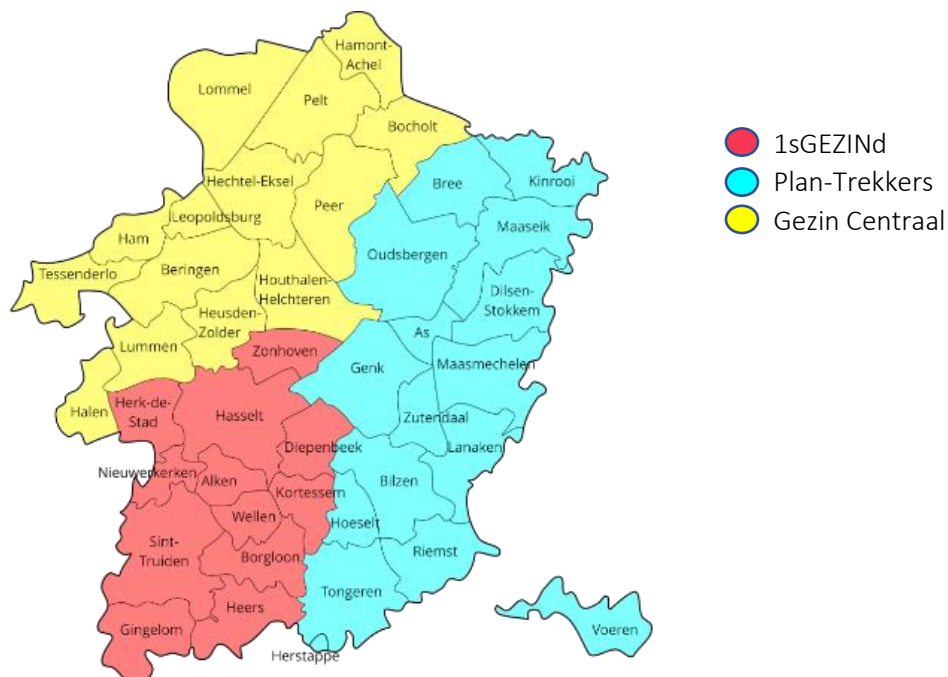
Als we inzoomen op de verdeling van de hulpverzoeken per maand, zien we net als de voorbijaande jaren dat de maand juni er boven uitsteekt. Met de lange zomervakantie in zicht, nemen wellicht heel wat hulpverleners én gezinnen toch de stap om hun zorgen om te zetten in een concrete hulpvraag. Traditioneel is augustus de rustigste maand wat betreft nieuwe hulpverzoeken. In 2023 zagen we echter dat april, net als augustus, ook afklopt op 110 hulpverzoeken. Ook de paasvakantie bracht dus

wat rust. Hierbij blijft uiteraard steeds de vraag of door het even wegvallen van school en/of werk écht even ademruimte komt voor gezinnen, of dat hulpvragen in die periode enkel minder gesteld of gedetecteerd worden.

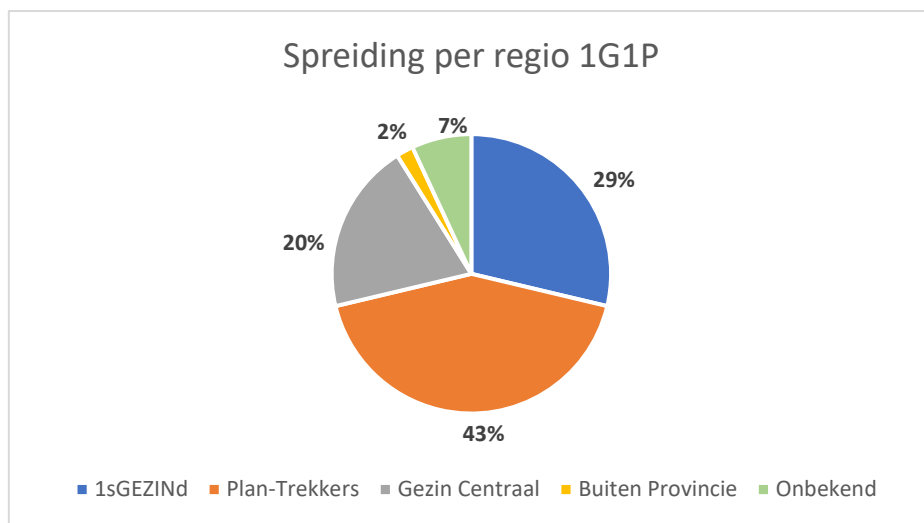

De permanentie-uren bleven in 2023 ongewijzigd. Op maandag en donderdag zijn de medewerkers van Doetertoe telefonisch bereikbaar van 13u-17u. Op dinsdag, woensdag en vrijdag zijn zij bereikbaar in de voormiddag van 9u-13u. We stellen hierbij geen grote verschillen vast in de spreiding van de hulpverzoeken per weekdag. Uiteraard is er een limiet op het aantal telefoontjes dat men per tijdsblok kan onthalen.

Doetertoe wordt mee vorm gegeven vanuit de samenwerkingsverbanden 1sGEZIND en Plan-Trekkers. Aangezien het werkingsgebied van een aantal partners zich echter ook uitstrekt over Noord- en West-Limburg, ontvangen we hulpvragen uit de hele provincie.

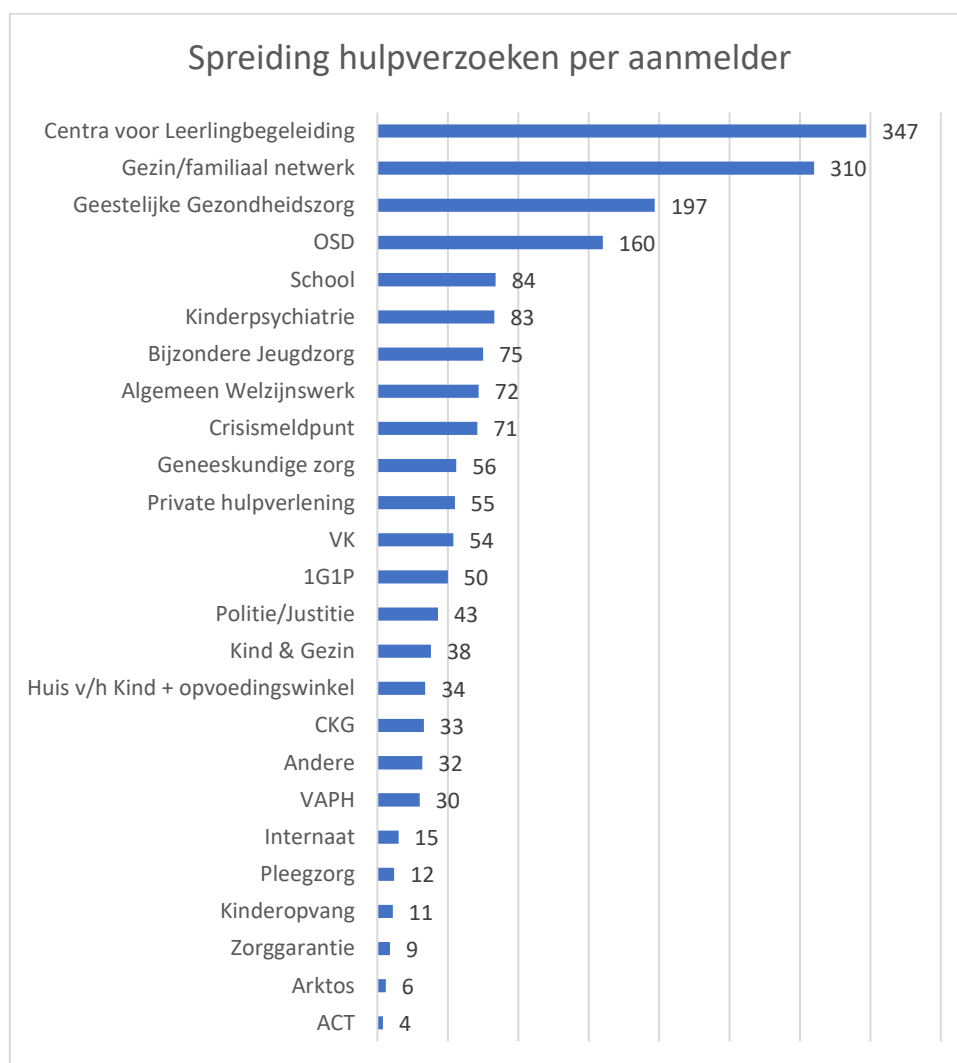
In de volgende hoofdstukken zoomen we per regio 1G1P verder in op de cijfergegevens m.b.t. het onthaal in 2023. Hieronder geven we wel al even de spreiding weer per regio.

De verdeling over de regio's heen is quasi onveranderd gebleven t.o.v. 2022. De regio van de Plan-Trekkers blijft het merendeel van de hulpverzoeken aanleveren.

29% van de hulpverzoeken kwam uit regio 1sGEZIND. 20% van de hulpverzoeken kwam uit de regio van Gezin Centraal. Voorlopig zien we dus voor regio Gezin Centraal nog niet meteen een daling naar aanleiding van de start van het onthaalpunt Winstroom (sinds november 2023). We zijn benieuwd of we hier in 2024 wel een verschuiving zullen waarnemen.

1.1.2 Aanmelders

Zoals we reeds vermoedden, waren de CLB's in 2023 opnieuw de grootste aanmelder, gevolgd door gezinnen zelf (of hun familiaal netwerk) en Geestelijke Gezondheidszorg. Ook OSD blijft een frequente hulpvrager.

TOP 5 spreiding per aanmelder door de jaren heen

	2021	2022	2023
1.	CLB	CLB	CLB
2.	Gezin zelf/familiaal netwerk	Gezin zelf/familiaal netwerk	Gezin zelf/familiaal netwerk
3.	OSD	GGZ	GGZ
4.	GGZ	OSD	OSD
5.	BJB-voorzieningen	BJB-voorzieningen	School

In de cijfers valt ons meteen ook op dat de categorie ‘school’ gestegen is. Daarnaast zien we ook de Onderwijsinternaten in 2023 opduiken als aanmelder. We kunnen dus stellen dat het effect van de focus op de samenwerking Onderwijs-Welzijn (o.a. pilootproject Onderwijsinternaten en de gerelateerde beleidslijnen vanuit de het crisis- en investeringsplan) reeds in 2023 zichtbaar was in de hulpverzoeken. Door de verdere uitrol van de betreffende projecten zal dit effect voor het volgende kalenderjaar nog meer uitgesproken zijn.

Voor een aantal gehanteerde categorieën, zoomen we graag even dieper in op de cijfers.

Algemeen Welzijnswerk (72):

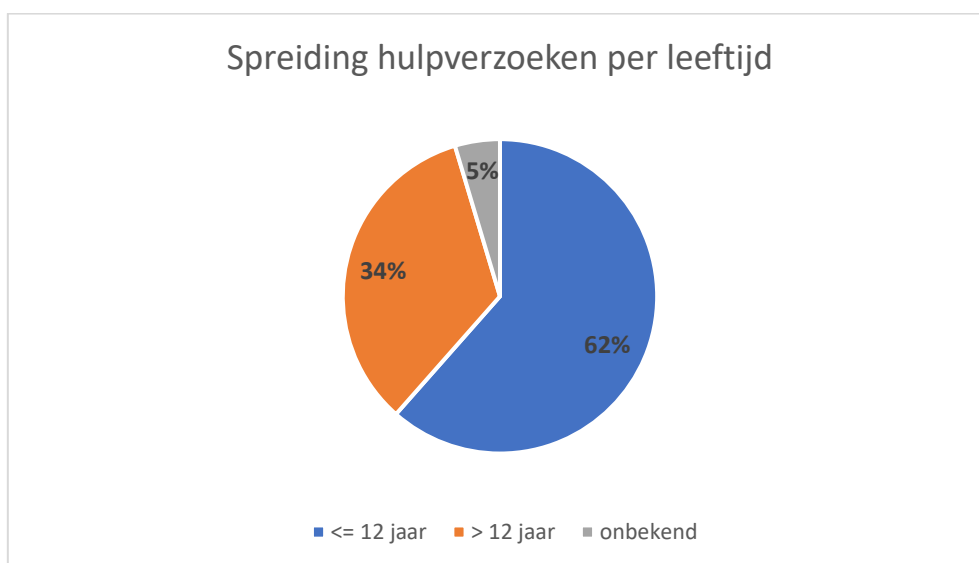
CAW	39
OCMW	33

Andere (32):

Onder de categorie ‘Andere’ zien we zeer uiteenlopende hulpvragers. Een groep die we hier voor het eerst zien opduiken is ‘Gezinszorg’ (4).

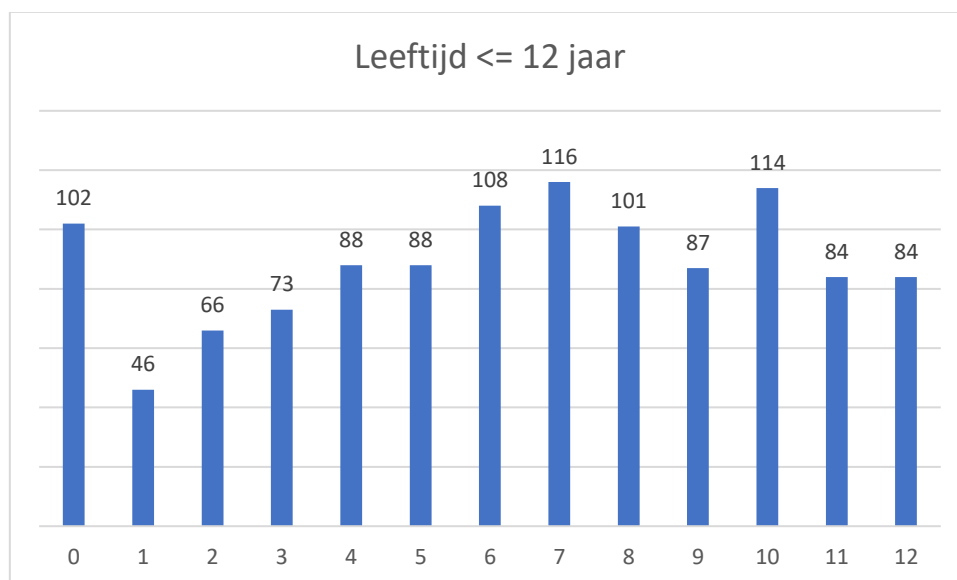
Vrijwilligers(organisaties)	8
Fedasil/opvangcentra	6
Dienst Voogdij	5
Lokaal initiatief	4
Gezinszorg	4
Jeugdwelzijnswerk	1
Sociaal Verhuurkantoor	1
Advocaat	1
JO-lijn	1
Bewel	1

1.1.3 Leeftijd

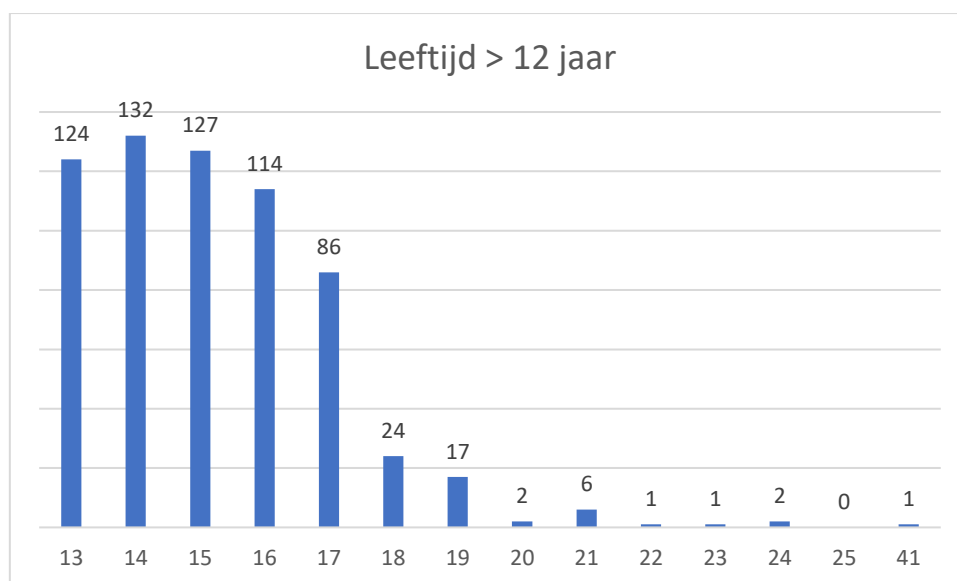
Als we kijken naar het totaal van de hulpverzoeken die binnenkwamen bij Doetertoe, zien we dat het in 62% gaat om kinderen van 12 jaar of jonger. 34% had betrekking op kinderen/jongeren ouder dan 12 jaar.

Voor een beperkt percentage bleef de leeftijd van het kind/de jongere onbekend. Veelal is dit het geval bij informatieve vragen. Daar waar er uiteindelijk een aanbod wordt ingezet vanuit Doetertoe, is de leeftijd uiteraard steeds bekend.

In 2023 zagen we de meeste hulpvragen voor de categorie <= 12 jaar voor de 7-jarigen en de 10-jarigen. Voor 2022 lag de piek op 8 en 9 jaar. We kunnen hier dus geen duidelijke tendens in terugvinden.

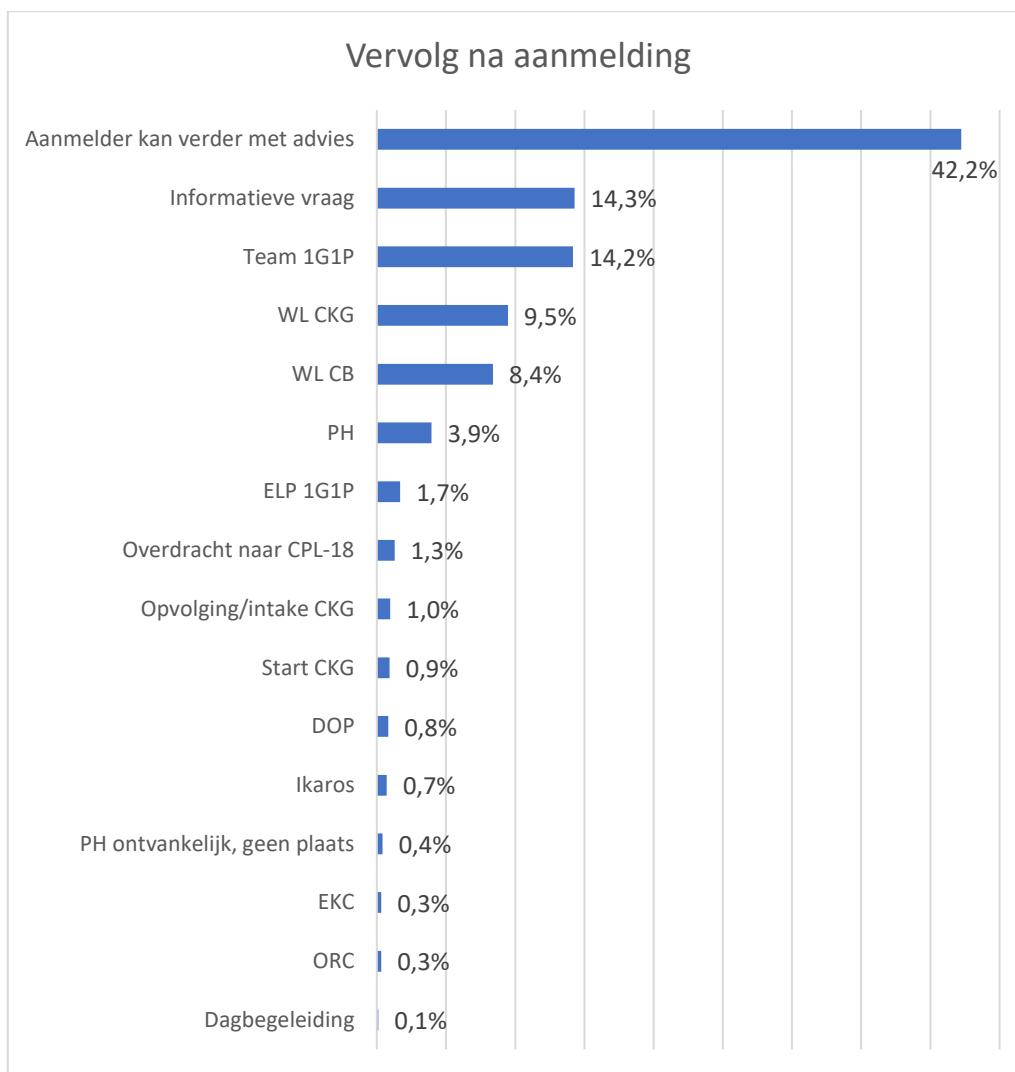
Wat wel opnieuw een duidelijke trend is, is dat de kinderen van 1-3 jaar het minst vertegenwoordigd zijn. Na het eerste levensjaar neemt de intensiteit aan opvolging vanuit Kind en Gezin meestal af. Mogelijks komen enkele kinderen/gezinnen pas later terug goed in beeld na de start op school. Uiteraard is de kleuterleeftijd ook een periode waarin vaak eerste zorgen naar boven komen m.b.t. de ontwikkeling van een kind en er voor het eerst aan diagnostiek gedaan wordt.

Net als in 2022, is de groep van 14-jarigen opnieuw de grootste binnen de categorie +12 jaar, al zijn de verschillen eerder beperkt met de daarrond liggende leeftijden. Vanaf 17 jaar, zien we dat er een daling wordt ingezet. De groep meerderjarigen is een zeer beperkte groep, niettegenstaande dat onze doelgroep reikt tot 25 jaar.

1.1.4 Vervolg

Het onthaal, zoals georganiseerd door Doetertoe, kenmerkt zich door deskundigheid én de warmte/menselijkheid waarmee het vorm gegeven wordt. We nemen de tijd om een hulpvraag goed te beluisteren en te verkennen. Samen wordt er steeds gezocht naar mogelijke acties die nog kunnen gebeuren, krachten die nog meer benut kunnen worden en persoonlijk en/of professioneel netwerk dat nog verder kan ingeschakeld kan worden. Daar waar nodig, kan er bijgeschakeld worden. De visie vanuit 'Positieve Heroriëntering' is het kader van waaruit onze werking is opgebouwd. De uitkomst van dit hele proces van 'onthaal' wordt weergegeven in onderstaande grafiek.

Op Limburgs niveau constateren we dat 56,5% van alle hulpvragers na contact met Doetertoe verder kan met info (14,3%) of advies (42,2%). Dit is een kleine stijging t.o.v. 2022 waar het ging om 55%. Dit is een mooi resultaat, dat zeker mee bewerkstelligd wordt vanuit de PH-visie die we hanteren binnen de werking. We zetten immers in op het maximaal activeren van wat reeds aanwezig is in en rond de gezinnen. Op die manier willen we streven naar het empoweren van gezinnen binnen hun eigen context en het zoeken naar duurzame antwoorden. Voorts hebben we als onthaalwerking ook een niet te verwaarlozen maatschappelijke opdracht. We willen de beperkt beschikbare gespecialiseerde hulp ook daar inzetten waar het écht nodig is en alternatieven uitgeput/ontoereikend zijn.

In bovenstaand overzicht is helder dat er een significant deel van de hulpvragen resulteert in een aanbod vanuit gespecialiseerde jeugdhulp, in hoofdzaak contextbegeleiding en CKG. Jammer genoeg is er een wachttijd om beroep te kunnen doen op dit aanbod. Hier komen we later gedetailleerder op terug wanneer we het hebben over 'Aanbod'.

Naast de algemene visie van Positieve Heroriëntering (PH), is er ook een concreet aanbod dat erop geënt is, nl. 'contextbegeleiding in functie van Positieve Heroriëntering'. In 2023 konden er 77 trajecten opstarten, goed voor bijna 4%. Voor 8 gezinnen was PH aangewezen, maar kwam er geen mogelijkheid tot opstart omwille van te kort aan aanbod.

1.2 Aanbod

1.2.1 Contextbegeleiding

Voor de modules contextbegeleiding (niet verbonden aan dagbegeleiding of verblijf), is het volledige Limburgse aanbod gelinkt aan Doetertoe. Wat dit hulpaanbod betreft, kunnen we dus een volledig en nauwkeurig beeld geven van noden en aanbod op provinciaal niveau.

INSTROOM

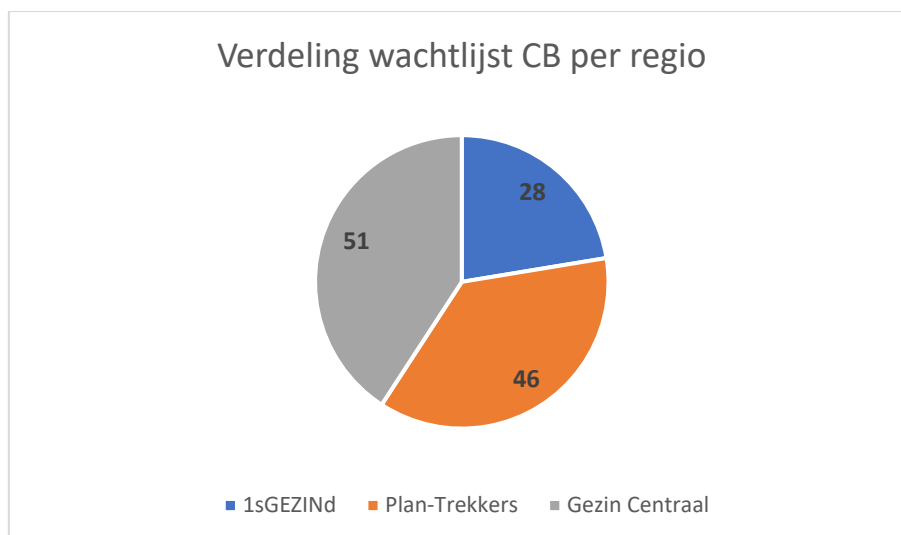
Eind december 2023 telde de wachtlijst voor contextbegeleiding 125 unieke gezinnen. Dit is voor het tweede jaar op rij een stijging, die de nodige bezorgdheid opwekt. Er zijn meer gezinnen die moeten wachten op de gewenste en noodzakelijke ondersteuning.

	2021	2022	2023
OSD	53	41	39
VK MANO	6	4	8
Basisvoorzieningen	38	61	77
TOTAAL	97	106	125

Als we de aangemelde gezinnen opsplitsen naar aanmelder, zien we dat de toename van de wachtlijst in hoofdzaak wordt teweeggebracht door de toename van het aantal vragen vanuit de basisvoorzieningen (+26%). Het gaat hier voor alle duidelijkheid over de rechtstreekse hulpvrager. We weten dat er ook gezinnen zijn die worden aangemeld door een partner vanuit een basisvoorziening maar waar wel een consulent betrokken is, of waar er een gemandateerde voorziening betrokken zal worden tijdens de wachttijd.

De gezinnen die werden aangemeld vanuit de gemandateerde voorzieningen en de sociale diensten van de jeugdrechtbank maakten in 2023 samen 37,6% uit van alle gezinnen op de wachtlijst contextbegeleiding. Dit is een daling t.o.v. 2022 (42,5%). Een plausibele verklaring voor deze beweging wordt mogelijks ingegeven door de veranderde opdracht van de gemandateerde voorzieningen en de beweging die steeds sterker gemaakt wordt naar het 'voorveld' om ook in gezinnen waar er sprake is van verontrusting een sleutelrol te blijven spelen. Er wordt vanuit het agentschap Opgroeien heel erg gestimuleerd om aan competentieversterking te doen bij de basisvoorzieningen waardoor zij gezinnen langer zelf kunnen vasthouden en ondersteunen om maximale kansen te geven binnen de vrijwillige hulpverlening. Indien er gespecialiseerde hulpverlening nodig is, is het dan ook aan de partner vanuit een basisvoorziening om bij te schakelen. Binnen de onthaalwerking van Doetertoe vangen we duidelijke signalen op van de basisvoorzieningen dat ze niet altijd de juiste expertise en de nodige middelen hebben om aan hun uitgebreide opdracht te voldoen. Dit noopt hen er soms toe om sneller te gaan schakelen naar gespecialiseerde jeugdhulp zoals contextbegeleiding. Vanuit Doetertoe merken we ook op dat de aangemelde situaties complexer worden, situaties escaleren reeds op meerdere levensdomeinen vooraleer ze ons bereiken waardoor mogelijkheden op de nulde of eerste lijn, met een eerder preventieve insteek, ontoereikend zijn.

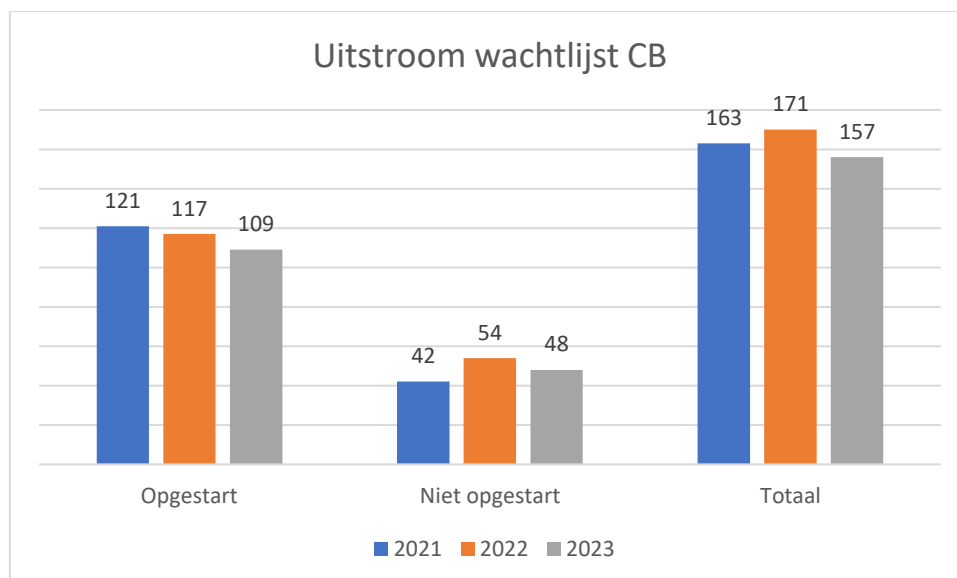
Wat OSD en VK MANO betreft, zijn er uiteraard ook nog de dossiers Signs of Safety / veiligheidsplanning. Dit aanbod zit niet vervat binnen Doetertoe maar loopt via een gecoördineerde toeleiding rechtstreeks naar de aanbieders. Indien we dit aanbod mee in beeld zouden hebben, zouden we een juister beeld kunnen schetsen van het aanbod dat ter beschikking is voor de gemandateerde voorzieningen en SDJ.

In het taartdiagram hierboven zien we de verdeling van de gezinnen die op de wachtlijst stonden op 31/12/2023, per Limburgse regio 1G1P.

We stellen vast dat de meeste gezinnen wonen in de regio van Gezin Centraal, en specifiek de ELZ Noord-Limburg. 1sGEZIND heeft de minste gezinnen op de wachtlijst (28 unieke gezinnen).

UITSTROOM

In bovenstaande grafiek krijgen we een beeld van de wachtlijst contextbegeleiding aan de uitstroomzijde. We zagen in 2023 een lichte daling van het aantal gezinnen dat uitstroomde van de wachtlijst.

Voorziening	Capaciteit	Opstarts in 2022	Opstarts in 2023
Daidalos (Noord, Midden-West, ERPP)	82	52	59
de Wiekslag (West, Centraal, Oost)	53	56	44
de Oever	20	3	4
Huize Sint-Augustinus	18	5	2
Huize Sint-Vincentius	-	1	-
TOTAAL	222	117	109

De tabel hierboven geeft het overzicht weer van de opstart contextbegeleiding per voorziening. Interne schakelingen binnen voorzieningen worden hierbij niet in rekening gebracht.

De begeleidingsduur van een traject contextbegeleiding is doorgaans langer dan 1 jaar waardoor het aantal modules niet overeenkomt met de opstartmogelijkheden per kalenderjaar.

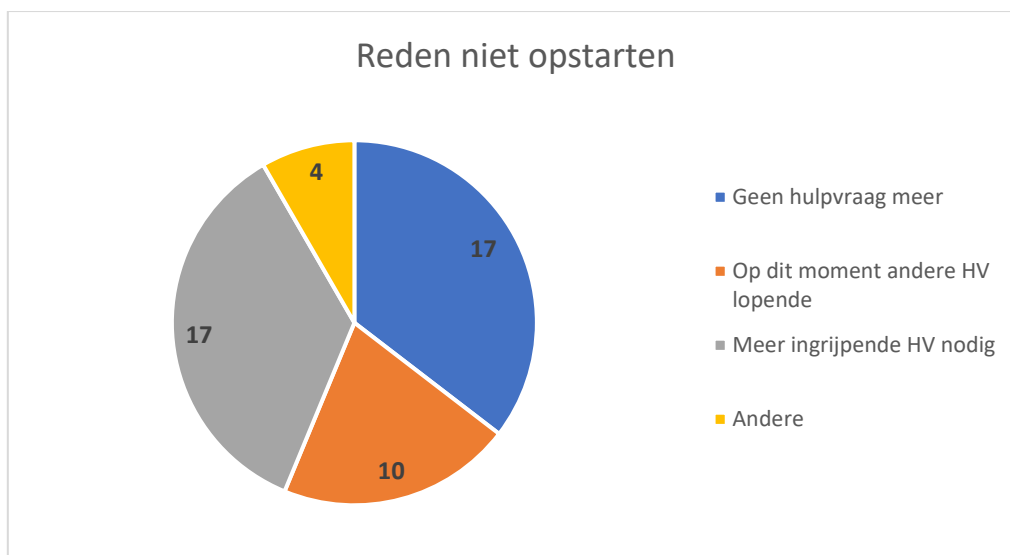
Aanmelders van opgestarte contextbegeleidingen:

Sector/dienst	#	Sector/dienst	#
OSD	39	BJB-voorzieningen	6
GGZ	19	Teams 1G1P	4
Private hulpverlening	10	AWW	3
Kinderpsychiatrie	10	Kind en Gezin	3
Gezin zelf	9	Pleegzorg	3
CLB	9	School	1
VK	8	VAPH	1

We stellen vast dat aanmeldingen vanuit OSD het vaakst leiden tot een effectieve opstart van contextbegeleiding (36%). Als we dit even tegen het licht houden van de instroom van OSD, stellen we daarbij een opvallend verschil vast. Aan instroomzijde is OSD 'slechts' verantwoordelijk voor 26% van de aanmeldingen. We kunnen dus stellen dat vragen vanuit OSD vaker leiden tot een opstart dan vragen aangemeld vanuit de basisvoorzieningen. Een mogelijke reden hiervoor is dat vragen vanuit OSD minder vrijblijvend zijn dan andere vragen en gezinnen dus minder de mogelijkheid hebben om in wachttijd af te haken om een bepaalde reden (positief of negatief). Anderzijds is het ook mogelijk dat gezinnen die reeds bij OSD zijn terechtgekomen al een langere weg hebben afgelegd, waardoor gespecialiseerde hulp onafwendbaar geworden is.

De cijfers m.b.t. uitstroom worden niet enkel bepaald door de gezinnen die opstarten, maar ook de gezinnen die in de wachttijd een wijziging kenden in hulpvraag of indicatie.

- 17 gezinnen gaven in de loop van 2023 aan geen hulpvraag meer te hebben. Zij hadden terug het gevoel op eigen kracht en met eigen netwerk verder te kunnen.
- Bij 27 gezinnen bleek gaandeweg een ander aanbod een passender antwoord te kunnen bieden op de hulpvraag. Jammer genoeg ging het bij 17 gezinnen om een nood aan meer ingrijpende hulpverlening.
- Voor 4 gezinnen was er een andere reden om uit te stromen van de wachtlijst contextbegeleiding (bv. verhuis of gezin niet meer bereikbaar).

Het wachtbeheer maakt een gewichtige opdracht uit binnen de werking van Doetertoe. We trachten er maximaal op in te zetten om gezinnen die moeten wachten op een hulpaanbod bij te staan en te ondersteunen. Gezinnen worden op structurele basis opgebeld om te horen hoe het met hen gaat, met welke vragen ze zitten en welke kleine stapjes ze zelf (nog) kunnen ondernemen al dan niet samen met hun netwerk. Wanneer duidelijk is dat de situatie echt niet meer overbrugbaar is, gaan we vanuit het onthaal samen met onze partners op zoek naar een alternatief perspectiefbiedend aanbod dat (tijdelijk) kan worden bijgeschakeld.

De mogelijkheden zijn zeer divers. Er wordt steeds gezocht naar een antwoord op maat van het gezin.

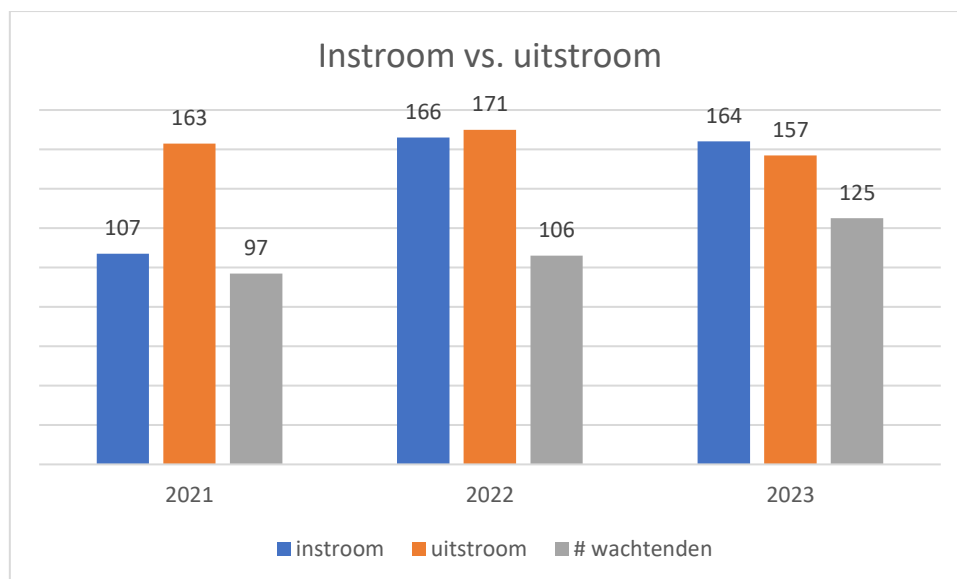
- deelname aan een (bestaand) groepsaanbod of trainingsprogramma
- traject binnen een opvoedingswinkel
- structureel of ad hoc aangeboden consultaties op de dienst of huisbezoeken
- gebruik van een online tool
- deelname aan een cliëntoverleg
- intensieve telefonische coaching
- ...

In 2023 zagen we dat er in +/- 10% van alle wachtende gezinnen op contextbegeleiding een alternatief perspectiefbiedend aanbod werd ingezet. Voor de gezinnen wachtend op een aanbod CKG ligt dit percentage nog een stuk hoger, met ongeveer 1/3.

Voor de gezinnen waar een alternatief perspectiefbiedend aanbod in wachttijd onvoldoende toereikend is omwille van o.a. intensiteit, kunnen we uiteindelijk ook beroep doen op de teams 1G1P in kader van een overbruggingstraject.

Ondanks dat het niet onze hoofdinsteek is, stellen we van tijd tot tijd vast dat een gezin zich door het aanbod in wachttijd voldoende ondersteund gevoeld heeft, waardoor men terug in zijn eigen kracht kan gaan staan en de oorspronkelijke hulpvraag wegvalt. Dit is een mooi neveneffect dat we soms kunnen bewerkstelligen.

Ten slotte is het interessant om de instroom, de uitstroom en het aantal gezinnen op de wachtlijst contextbegeleiding even tegen elkaar uit te zetten.

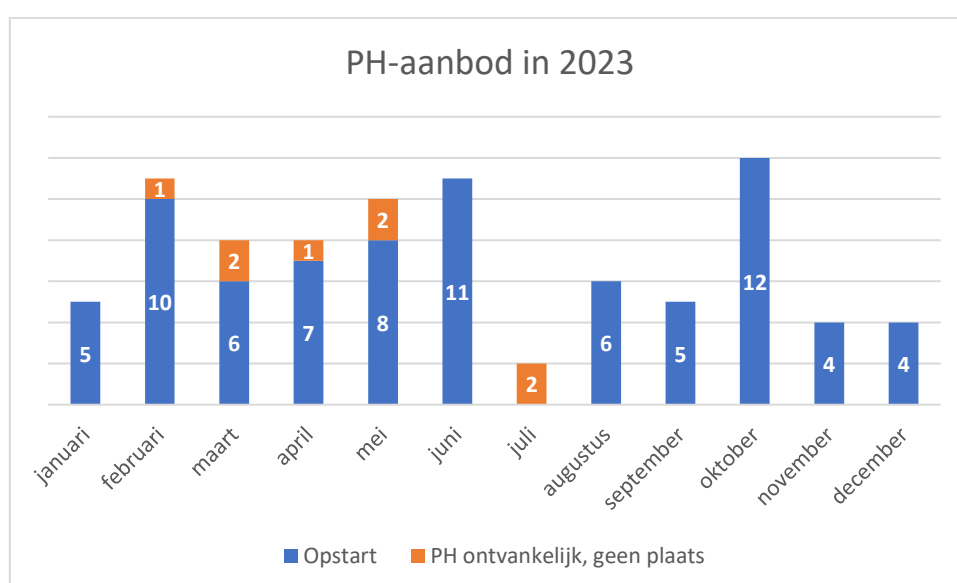

Zo zien we dat er de afgelopen jaren in hoofdzaak een verschuiving gekomen is op niveau van de instroom, deze is sinds 2022 terug fors toegenomen (niet onlogisch aangezien ook het totaal aantal hulpvragen sterk gestegen is). Aan de uitstroomzijde zien we echter geen grote wijziging, waardoor de wachtlijst opnieuw een duidelijke groei kent.

Kanttekening: bij deze cijfers werd er geen rekening gehouden met de laatste fase van de inkanteling aanbod contextbegeleiding in 2022 (De Oever, Huize Sint-Vincentius), daar dit wél leidde tot een stijging van het aantal wachtenden. Ook herindicaties, bv. van CKG naar CB, zijn niet zichtbaar aan instroomzijde.

1.2.2 Positieve Heroriëntering

In 2023 startten de Limburgse PH-voorzieningen 77 nieuwe PH-trajecten op. Dit is een daling t.o.v. 2022 waar we samen nog 87 PH-opstarts konden realiseren.

De nood aan PH-aanbod, dat zonder wachtlijst werkt, schommelt doorheen het jaar. In de grafiek zien we dat in de maanden oktober, juni en februari de meeste hulpvragen werden geïndiceerd richting een PH-traject. In een aantal maanden moesten we vaststellen dat er onvoldoende PH-aanbod ter beschikking was. Hierdoor konden een aantal hulpvragen niet passend beantwoord worden.

Door de jaren heen zien we dat het aantal situaties die vallen onder de categorie 'PH ontvankelijk, geen plaats' echter afneemt. Enerzijds houden de aanbieders meer en meer rekening met de noden in het plannen en organiseren van hun aanbod. Bv. in 2023 zagen we dat er in de maand juni 11 opstartmogelijkheden waren. We weten dat juni jaar na jaar een drukke maand is, wat zich ontegensprekelijk ook vertaalt in meer PH-vragen. Waar we de voorgaande jaren nog zagen dat er in juni toch slechts een beperkt aanbod was (dat dan ook niet voldeed aan de vraag), zien we dit niet meer terug in 2023.

Daarnaast is een andere belangrijke verklaring voor de afname van het aantal registraties 'PH ontvankelijk, geen plaats' dat we vanuit Doetertoe maximaal blijven inzetten op onze oriënterende opdracht. Wanneer PH een antwoord zou kunnen bieden, maar er geen aanbod voor handen is, blijven we samen met de hulpvrager zoeken naar de best mogelijke alternatieven. Op die manier trachten we gezinnen zo snel en zo goed mogelijk te ondersteunen.

Voorziening	Capaciteit in modules	Aantal PH-opstarts
Daidalos	9	7
de Oever	11	25
de Wiekslag	25	38
Huize Sint-Augustinus	6	-
Jongerenwerking Pieter Simenon*	15	7
TOTAAL	66	77

**als enige geen actieve partner van Doetertoe, aanbod niet rechtstreeks en niet exclusief gelinkt*

Van de 77 PH-begeleidingen werden er 38 opgestart door de Wiekslag, 25 door de Oever en 7 door Daidalos. Het aanbod van deze drie voorzieningen is volledig ingekanteld binnen de werking van Doetertoe. Daarnaast werden er ook 7 trajecten warm overgedragen aan Jongerenwerking Pieter Simenon. Deze voorziening heeft zijn PH-aanbod niet in regie van Doetertoe.

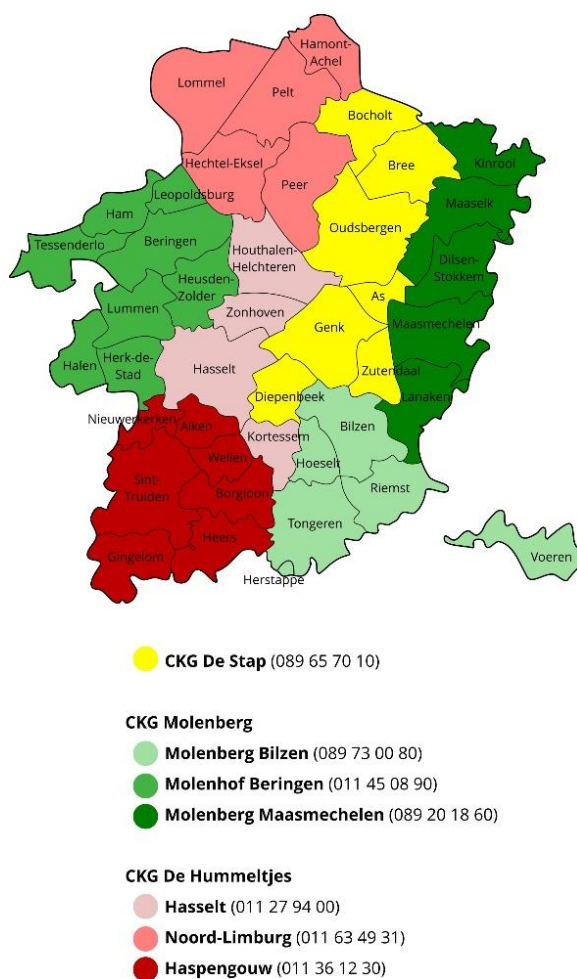
Als we het aantal opstarts tegen het licht houden van de erkende capaciteit, moeten we er rekening mee houden dat een PH-traject max. 4 maanden duurt en dat elke module idealiter dus 3 keer per jaar kan worden ingezet. De theoretisch beschikbare jaarcapaciteit zou dan 198 (3 x 66) bedragen. Vanuit dit perspectief ligt 77 dus erg laag als totaal aantal opstarts, zelfs als we er rekening mee houden dat de instroom van Jongerenwerking Pieter Simenon slechts beperkt via Doetertoe loopt.

We willen hier echter vanuit een andere bril naar kijken. De kracht van de modules Positieve Heroriëntering zit niet enkel in de begeleidingscapaciteit, maar minstens evenveel in de coachende opdracht. Een coaching vormgegeven vanuit de visie van PH kan een hefboom zijn om in een vastgelopen situatie enerzijds de kern van de hulpvraag heel helder te krijgen en van daaruit anderzijds ook nieuwe mogelijkheden te generen. De coachings die verlopen volgens de PH-visie worden eveneens gehonoreerd en worden (volgens een vooraf bepaalde formule door het agentschap Opgroeien) mee opgenomen binnen de bezetting. In afstemming met de gedetecteerde noden werd er door de Limburgse aanbieders voor gekozen om PH enkel in te zetten in de vorm van begeleiding, enkel in de vorm van coaching, of de combinatie van beiden. Bv. Huize Sint-Augustinus zet zijn PH modules enkel in, in de vorm van coachings.

1.2.3 1G1P

	1sGEZIND	Plan-Trekkers	Gezin Centraal	TOTAAL
Gezinscoach	91	146	35	272
Project Oekraïne	0	3	1	4
ELP	10	22	1	33

1.2.4 CKG

Voor de verschillende CKG's, met daarbij de verschillende afdelingen, geldt er een exclusieve verdeling van werkingsgebieden. Op het weergegeven kaartje van Limburg is duidelijk zichtbaar hoe deze verdeling er uit ziet. Belangrijk hierbij is wel dat het enkel gaat over het mobiele aanbod van de CKG's. Voor de trainingsprogramma's en de modules verblijf geldt er een andere gebiedsafbakening.

Binnen het onthaal van Doetertoe is het mobiel aanbod van volgende CKG-afdelingen ingekanteld:

- CKG De Stap
- CKG De Hummeltjes Hasselt
- CKG De Hummeltjes Haspengouw

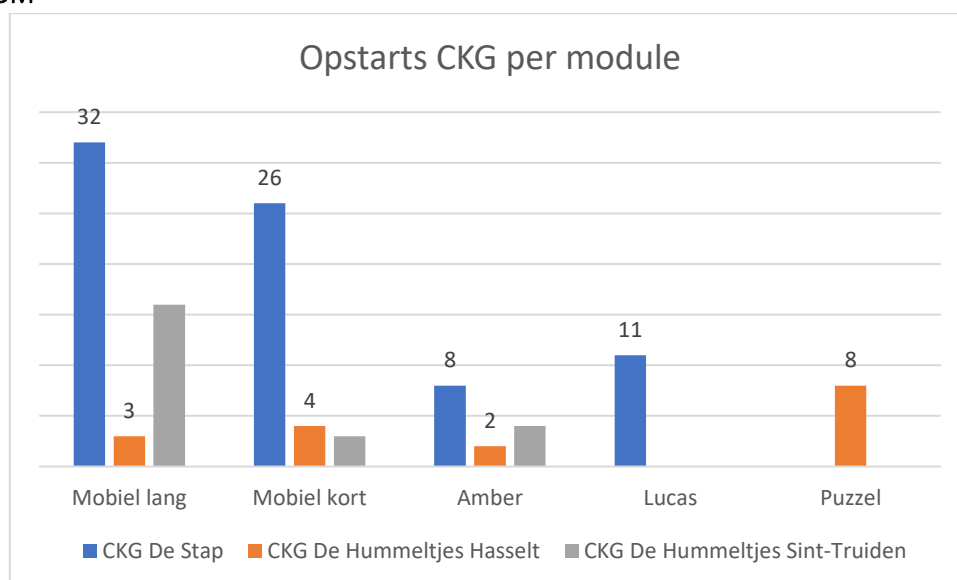
INSTROOM

Gezinnen op de wachtlijst voor CKG op 31/12/2023:

	CKG De Stap	CKG De Hummeltjes Hasselt	CKG De Hummeltjes Sint-Truiden	TOTAAL (per module)
Mobiele begeleiding	10	17	15	42
Amberbegeleiding	1	4	2	7
Lucasbegeleiding	6	-	-	6
Puzzelwerking	-	3	-	3
TOTAAL (per CKG)	17	24	17	

De wachtlijst CKG binnen Doetertoe telde eind 2023 in totaal 58 unieke gezinnen. 42 van hen waren aan het wachten op een korte of lange mobiele begeleiding. Daarnaast waren er 7 gezinnen wachtende op een Amberbegeleiding, 6 op een Lucasbegeleiding en 3 gezinnen stonden op de wachtlijst voor de Puzzelwerking van CKG De Hummeltjes.

UITSTROOM

CKG De Stap kon in 2023 het leeuwendeel van de mobiele begeleidingen realiseren: 32x mobiel lang, 26x mobiel kort, 11x Lucas. De Lucasbegeleidingen worden overigens exclusief aangeboden vanuit CKG De Stap. De Puzzelwerking is op zijn beurt dan weer een exclusief aanbod vanuit CKG De Hummeltjes steunpunt Hasselt en zorgde voor de opstart van 8 nieuwe trajecten.

Naast de instroom via Doetertoe, loopt de instroom af en toe ook nog via andere kanalen: vragen die gesteld worden vanuit Zorggarantie of interne schakelingen. Deze vragen zijn hier niet mee in rekening gebracht.

Tijdens de wachttijd wordt ook voor de gezinnen die wachten op een CKG-aanbod, maximaal ingezet op een warm en actief wachtbeheer. Op die manier stroomden er ook heel wat gezinnen uit zonder de inzet van een aanbod vanuit het CKG. Bv. voor CKG De Hummeltjes waren dit 22 gezinnen waarbij de hulpvraag was weggevallen of gewijzigd.

2 1SGEZIND

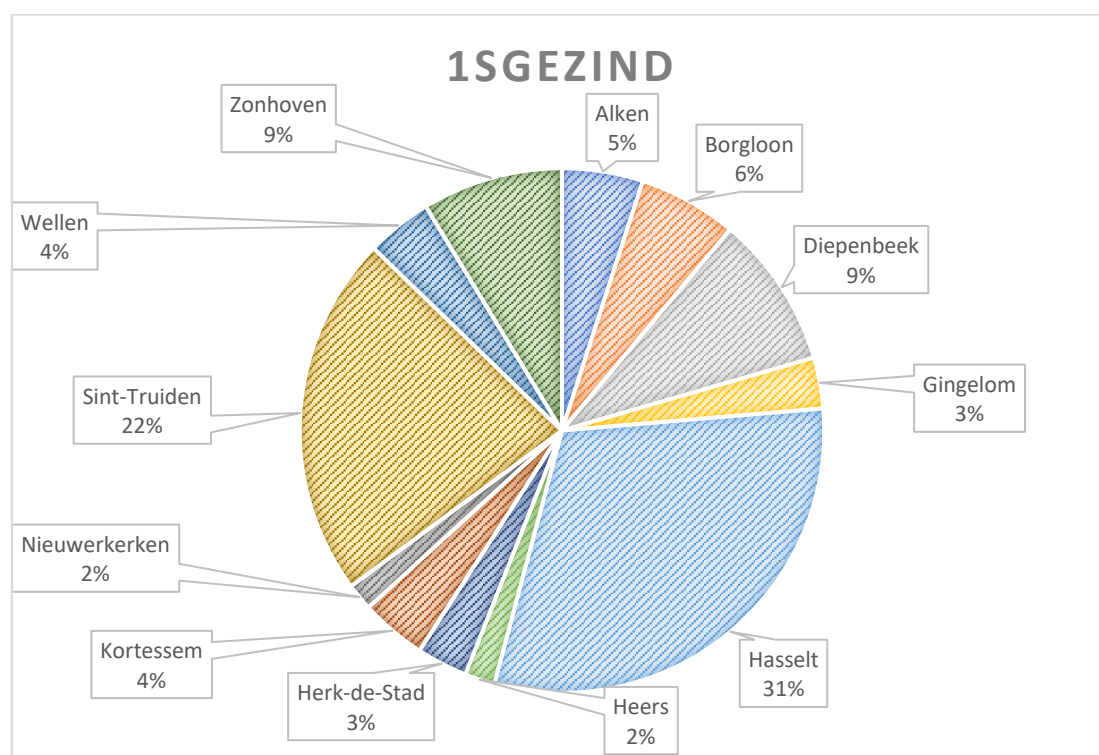
2.1 Hulpverzoeken

2.1.1 Aantallen en spreiding

	2022	2023
Aantal hulpverzoeken	485	541

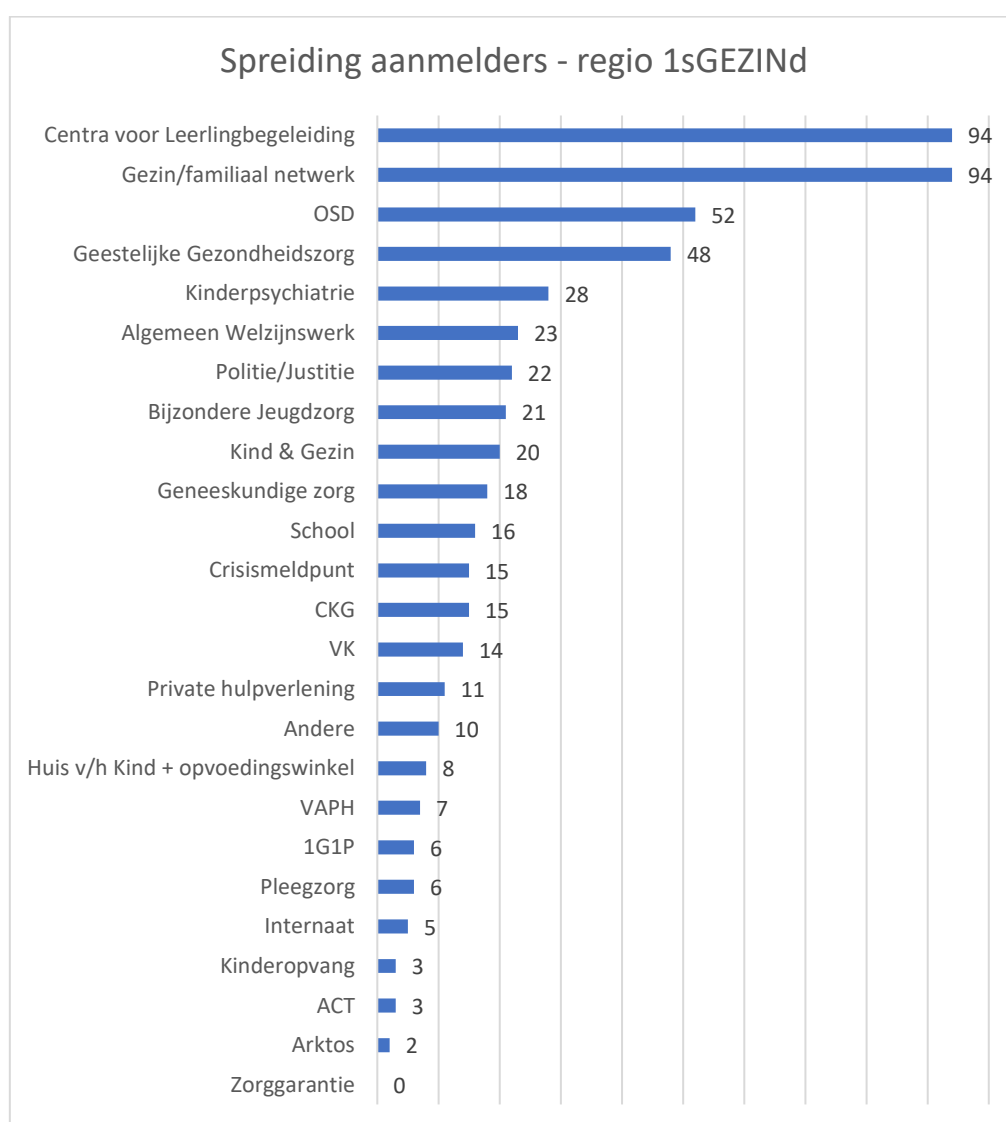
In 2023 kwamen er 541 hulpverzoeken binnen betreffende gezinnen die wonen binnen de eerstelijnszones Herkenrode en Haspengouw, oftewel regio 1sGEZIND. In vergelijking met 2022 gaat het om een stijging van 11,5%.

Belangrijke kanttekening, de geregistreerde hulpverzoeken houden geen rekening met de anonieme hulpverzoeken, waarbij woonplaats niet geregistreerd kon worden.

In de grafiek hierboven krijg je een beeld van de verdeling van de hulpverzoeken op gemeentelijk niveau. Elke gemeente uit de regio 1sGEZIND is hierbij vertegenwoordigd. Ten opzicht van 2022 zien we geen noemenswaardige verschillen, met uitzondering van een daling voor Sint-Truiden. In 2022 was Sint-Truiden nog goed voor een aandeel van 29%, voor 2023 zagen we een daling naar 22%. Hasselt wordt hierdoor afgetekend de grootste leverancier van hulpverzoeken.

2.1.2 Aanmelders

Als we kijken naar de spreiding van de aanmelders of hulpvragers voor regio 1sGEZINd, zien we dat de top 5 lichtjes afwijkt van de spreiding op Limburgs niveau. Net als binnen het provinciaal beeld zien we dat de CLB's en de gezinnen zelf de twee meest vertegenwoordigde categorieën zijn. OSD en Geestelijke Gezondheidszorg staan respectievelijk op plaats 3 en 4 voor regio 1sGEZINd. In het Limburgs overzicht is dit net omgekeerd. De sector 'Kinderpsychiatrie' sluit de top 5 af.

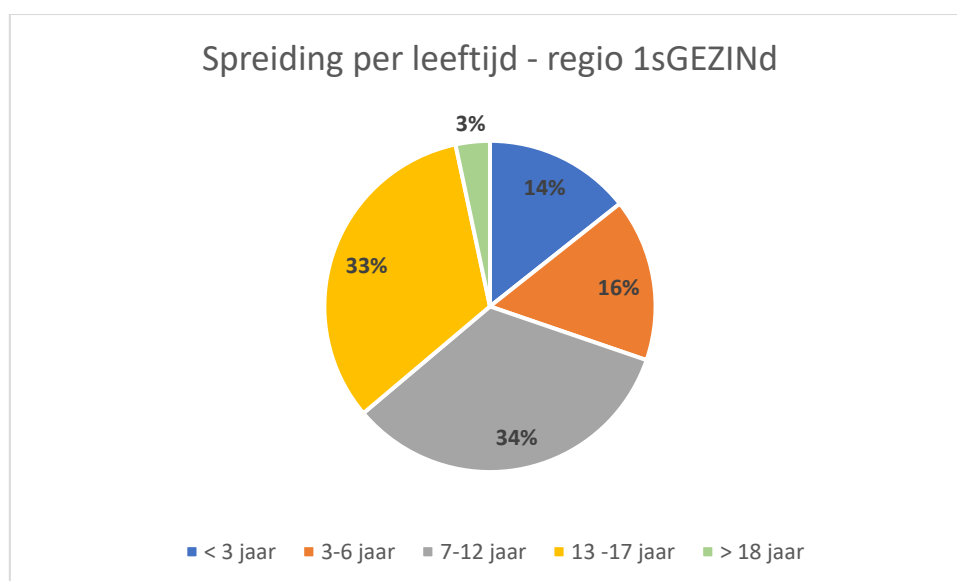
Binnen 1sGEZINd zijn er verhoudingsgewijs minder hulpvragen die rechtstreeks kwamen vanuit de scholen, dan we zagen in het totaalbeeld.

Verrassend is dat er slechts 5 hulpvragen gesteld werden vanuit de schoolinternaten, terwijl in 2023 het pilootproject 'Onderwijs en Welzijn' m.b.t. de onderwijsinternaten van start gegaan is binnen regio 1sGEZINd. We hebben hierrond enkele plausibele verklaringen. Enerzijds registreren we hulpvragen op domicilieadres van het kind/de jongere, terwijl we binnen het pilootproject konden vaststellen dat heel wat kinderen/jongeren die binnen de regio 1sGEZINd op internaat zitten, er niet perse woonachtig zijn. Daarnaast werden ook heel wat vragen binnen het project in eerste instantie niet door het internaat zelf aangemeld, maar wel door bv. de betrokken consulent vanuit OSD. In de verdere verheldering en oriëntering werd er nadien uiteraard wel intensief samengewerkt.

Een ander gegeven dat we er even willen uitlichten, is de constatactie dat er behoorlijk wat vragen vanuit Kind en Gezin werden geregistreerd voor regio 1sGEZINd. Mogelijks is dit een effect van de inspanningen die er door de regioteams van Kind en Gezin en Doetertoe gedaan werden om in te zetten op verbinding en samenwerking, bv. door het meevolgen van teamvergaderingen. Daarnaast is het ook een grote meerwaarde dat er een medewerker van Doetertoe regelmatig back-office aan de slag is vanop de locatie waar ook het consultatiebureau gevestigd is. En zeker ook niet onbelangrijk is het feit dat voor regio 1sGEZINd reeds alle CKG-aanbod verbonden is aan Doetertoe.

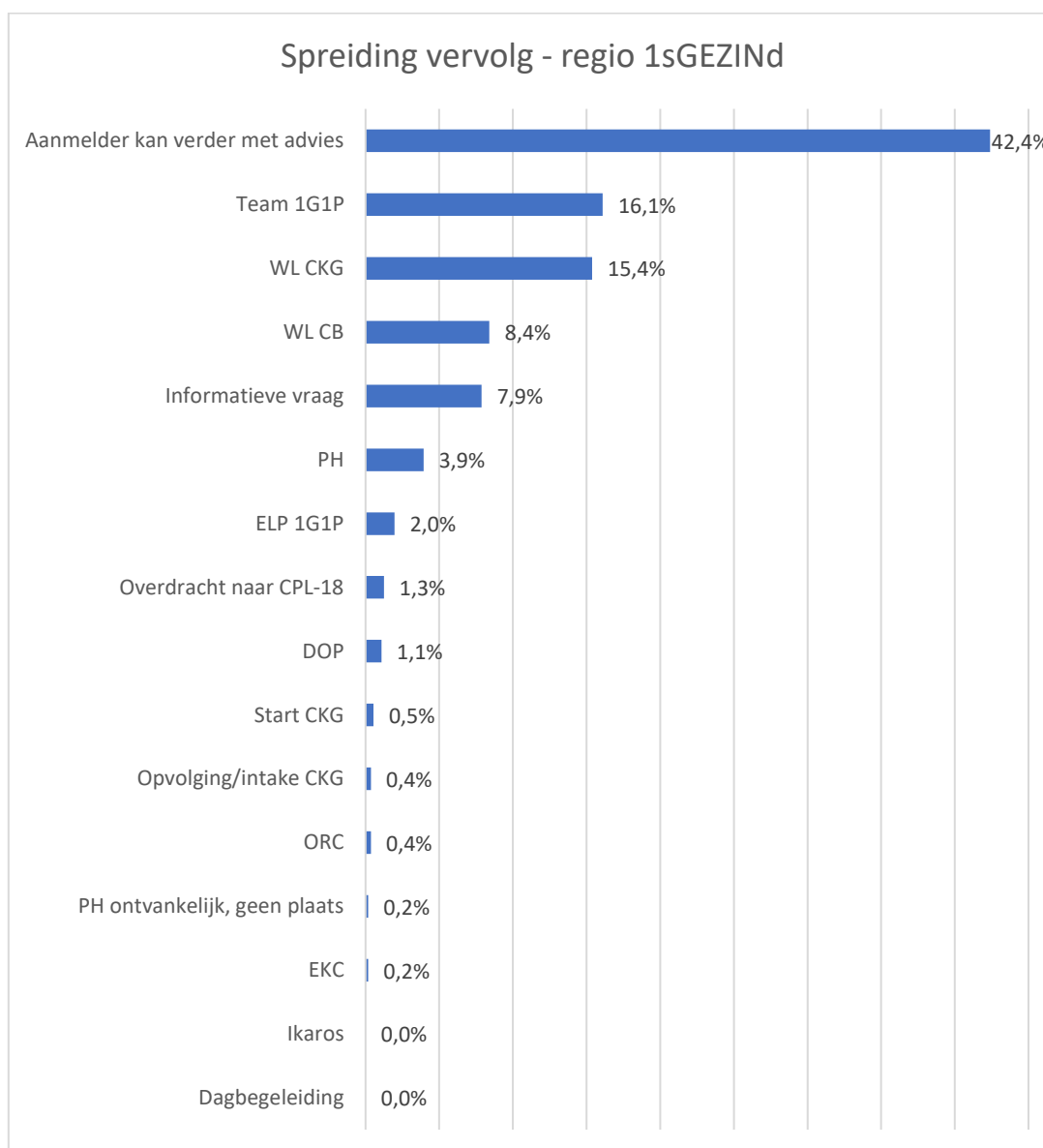
De reeds geldende samenwerkingsafspraken met politie, parket en OSD voor de politiezone Sint-Truiden, werden in de loop van 2023 verder uitgebreid naar politiezone Borgloon. Op die manier willen we gezinnen, waar nog mogelijk, maximaal de kans geven om met vrijwillige hulpverlening aan de slag te gaan rond de zorgen en/of verontrusting. We zien het resultaat van deze samenwerking terug in het overzicht van aanmelders (22x politie/justitie). Dit aantal ligt hoger dan in de andere Limburgse regio's. Daarnaast gebeuren er ook nog 'passieve doorverwijzingen' waarbij politie aan de gezinnen de contactgegevens van Doetertoe bezorgt en hen warm aanbeveelt om zelf contact te nemen. Als gezinnen hier op in gaan, worden deze vragen geregistreerd onder de categorie 'Gezin zelf/familiaal netwerk'.

2.1.3 Leeftijd

Net als voorgaande jaren, stellen we in 2023 vast dat de groep kinderen tot en met 12 jaar (64%) het leeuwendeel uitmaakt van alle hulpverzoeken uit de regio 1sGEZINd. Als we dieper inzoomen op deze grote groep, zien we dat de kinderen uit de lagere school het meest vertegenwoordigd zijn. 33% van de aangemelde jongeren is ouder dan 12 jaar. Slechts een kleine minderheid is hierbij 18+.

2.1.4 Vervolg

- Ongeveer de helft van de hulpvragers kan na contactname met Doetertoe verder aan de slag met de info of het advies dat gegeven werd. Dit advies kan zeer divers zijn, meestal gaat het over: in gesprek gaan over de zorgen, een aantal acties die men zelf kan ondernemen, bestaand netwerk mobiliseren en eventueel een overleg inplannen, activeren van lokaal en/of laagdrempelig aanbod op de 0de of 1ste lijn, ... In sommige gevallen kan het advies ook inhouden dat er best gespecialiseerde hulp wordt ingeschakeld dat niet rechtstreeks verbonden is aan Doetertoe, bv. GGZ-hulp, niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp, ... In deze gevallen zorgen we wel mee voor een warme overdracht, maar kunnen we het uiteindelijke resultaat niet registreren, aangezien wij zelf niet meer instaan voor de verdere opvolging.
- 16,1% van de hulpverzoeken stroomt uiteindelijk door naar een gezinscoach binnen het team van 1sGEZINd. Nog eens 2% komt terecht bij de eerstelijnspsycholoog van 1sGEZINd.
- Een kleine 30% van alle hulpvragen resulteert in een bijschakeling van gespecialiseerde jeugdhulp. In de meeste gevallen gaat dit gepaard met een wachttijd: 15,4% komt op de wachtlijst voor een CKG terecht, 8,4% vloeit door naar de wachtlijst voor contextbegeleiding.

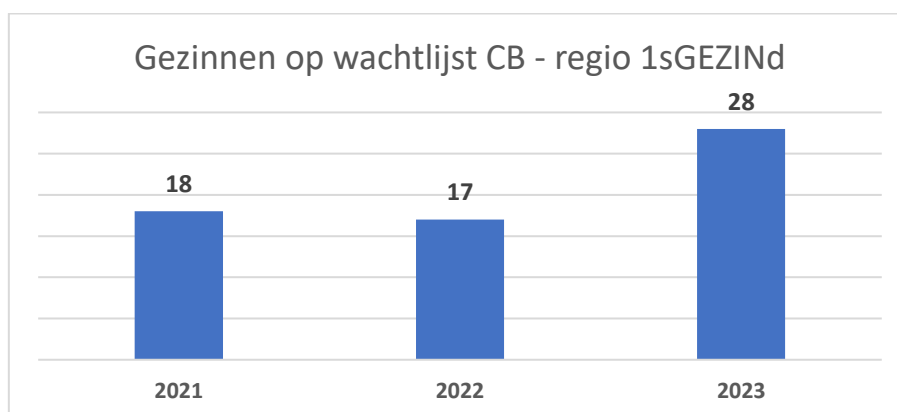
2.2 Aanbod

2.2.1 Contextbegeleiding

INSTROOM

In 2023 stroomden er 47 nieuwe gezinnen in op de wachtlijst voor contextbegeleiding, afkomstig uit de regio 1sGEZINd.

Hieronder geven we de stand van zaken weer, genoteerd op 31/12/2023.

Eind 2023 telden we 28 gezinnen op de wachtlijst voor contextbegeleiding. Dit is een opvallende stijging t.o.v. 2021 en 2022 waar we eerder een status quo konden waarnemen. Enerzijds kunnen we dit linken aan de toename van hulpvragen binnen Doetertoe, waardoor er uiteraard ook verhoudingsgewijs meer gezinnen doorstromen naar gespecialiseerd aanbod. Anderzijds hangt dit vermoedelijk ook samen met de factor 'uitstroom'.

UITSTROOM

	Opgestarte begeleidingen	Gemiddelde wachttijd (dagen)
2021	30	293
2022	37	253
2023	31	223

Zoals we hierboven al vermoedden, zien we aan uitstroomzijde in 2023 dat er minder gezinnen konden opstarten t.o.v. 2022. Dit heeft dus een rechtstreeks effect op het aantal gezinnen op de wachtlijst. Daarnaast wordt de volledige uitstroom niet enkel bepaald door de gezinnen die kunnen opstarten, maar leidt het actief wachtbeheer ook tot uitstroom zonder opstart. Dit kan enerzijds zijn omwille van het wegvallen van de hulpvraag. Anderzijds wijzigt de situatie soms, waardoor ook de indicatie wijzigt en er een ander hulpaanbod meer passend is (meer of minder ingrijpend).

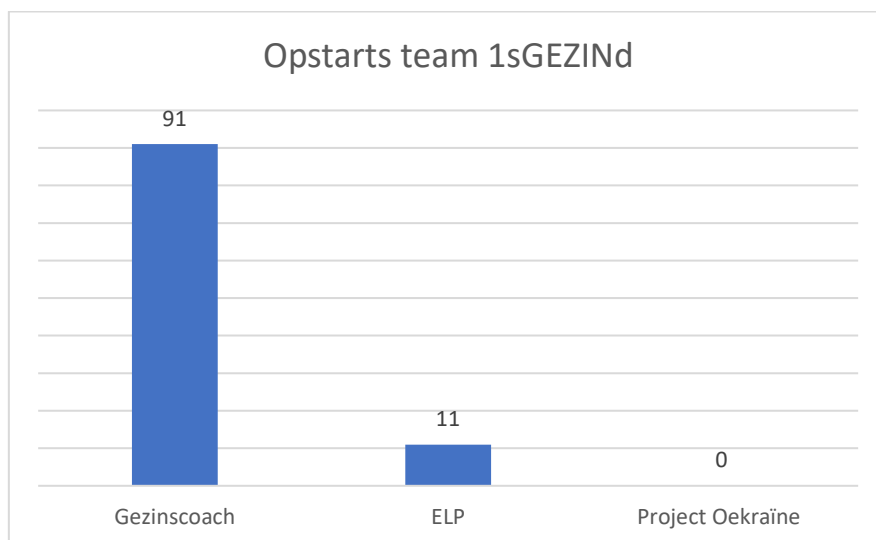
Niettegenstaande dat het aantal gezinnen op de wachtlijst toenam en er minder opstarts konden gerealiseerd worden, zien we dat de gemiddelde wachttijd voor gezinnen uit regio 1sGEZINd wel afnam. Dit stemt ons enerzijds hoopvol, anderzijds willen we ook voorzichtig zijn met de interpretatie van dit cijfer. Bv. Daidalos startte in 2023 met de uitbouw van een trajectteam dat experimenteert (op kleinschalig niveau) met het opstarten van gezinnen die recent werden aangemeld, met als streefdoel om zo de begeleidingsduur en de begeleidingseffectiviteit positief te beïnvloeden. Het opstarten van enkele gezinnen die onder aan de wachtlijst stonden, heeft uiteraard een onmiddellijk effect op de gemiddelde begeleidingsduur. Terwijl de bovengrens mogelijks een stuk hoger ligt.

2.2.2 Positieve Heroriëntering

In 2023 werden er 22 PH-trajecten opgestart voor gezinnen die wonen in de regio 1sGEZINd. Deze opstarts gebeurden door de verschillende Limburgse PH-aanbieders.

Jammer genoeg kon er 1 keer geen PH-opstart gerealiseerd worden, ondanks dat het ging om een ontvankelijke vraag.

2.2.3 1G1P

91 hulpvragen stroomden door naar een gezinscoach van 1sGEZINd. Dit is een lichte daling ten opzichte van 2022 toen er 100 casussen werden toegeleid.

Ook voor het aanbod ELP zien we een daling van 16 vragen in 2022, naar 11 vragen in 2023. De sterke uitbreiding van het aanbod geconventioneerde eerstelijnspsychologen is hier mogelijk een belangrijke factor in. Doordat eerstelijnspsychologische hulp veel ruimer voor handen is, wordt het ELP-aanbod vanuit 1G1P veel exclusiever ingezet voor de echt kwetsbare gezinnen.

Zowel voor het aanbod van de gezinscoaches als voor de ELP van 1sGEZINd hebben we enkel de hulpvragen in beeld die via Doetertoe doorstroomden. Daarnaast gebeuren er intern ook (bij)schakelingen van gezinscoach naar ELP en omgekeerd. Deze vragen hebben wij niet mee in onze scope.

In 2023 werden er voor regio 1sGEZINd geen nieuwe vragen gesteld binnen het project voor Oekraïense gezinnen. Vanaf 2024 eindigt dit project.

2.2.4 CKG

In regio 1sGEZINd zijn er 3 CKG's actief, wat betreft het aanbod mobiele begeleiding:

- CKG De Hummeltjes: Hasselt, Zonhoven, Alken, Borgloon, Gingelom, Hasselt, Heers, Kortessen, Nieuwerkerken, Sint-Truiden
- CKG De Stap: Diepenbeek
- CKG Molenberg (afdeling Molenhof): Herk-de-Stad

Onderstaande gegevens houden geen rekening met de data voor CKG Molenberg, aangezien dit aanbod niet in regie zit van Doetertoe.

	Aantal gezinnen op WL CKG (31/12/'23)	Opgestarte gezinnen in 2023
1sGEZINd	43	43

Eind 2023 telden we 43 unieke gezinnen op de wachtlijst voor een mobiele begeleiding of voor de puzzelwerking. Dit is exact evenveel als er dat jaar opstarts gerealiseerd werden binnen de regio 1sGEZINd.

Daarnaast werden er ook trainingsprogramma's aangeboden: Stop 4-7, Kr8-12 en Positief Opvoeden. Dit aanbod wordt meestal autonoom ingezet, maar soms werd er bv. ook geopteerd om een cursus Positief Opvoeden in te zetten in de wachttijd voor de mobiele begeleiding.

2.3 Reflectie

Blik op de cijfers

- *Als we kijken naar de spreiding van de aanmelders of hulpvragers voor de regio 1sGEZINd, zien we dat de onderwijsinternaten als nieuwe aanmelder opduiken. Dit kadert binnen het pilootproject 'onderwijs-welzijn' dat in 2023 in de regio 1sGEZINd gelopen heeft. Bij de start van het pilootproject was de werking van Onthaalpunt Jeugdhulp Doetertoe volledig onbekend voor onderwijsinternaten. Het heeft enige tijd gevraagd vooraleer de onderwijsinternaten duidelijk hadden wanneer ze beroep kunnen doen op de werking van Onthaalpunt Jeugdhulp Doetertoe. Het feit dat er slechts 5 hulpvragen gesteld zijn in 2023 is verrassend en geeft mogelijks een vertekend beeld. Het aantal casussen binnen het pilootproject lag hoger. Er werden reeds een aantal redenen aangegeven die hierop van invloed zijn (vb. registratie verloopt via domicilieadres van het kind/de jongere, internaat is niet altijd zelf de aanmelder...). Vermoedelijk zal het aantal casussen, waarover het gaat om een kind/jongere dat op internaat verblijft en waarbij het internaat bezorgdheden heeft, hoger liggen.*
- *Het is mooi om te zien hoe bepaalde inspanningen en samenwerkingsafspraken zich meteen weerspiegelen in de cijfers rond spreiding van de aanmelders of hulpvragers (vb. samenwerking met politie, parket en OSD, samenwerking regioteams Kind en Gezin,...).*
- *Het feit dat ongeveer 50% van de aanmelders of hulpvragers verder kan met advies of een informatievraag gesteld heeft, is een sterkte van de werking van het Doetertoe. Dit onderstreept duidelijk het belang van de consultfunctie/coachende rol die Doetertoe opneemt. Verder ligt dit ook mooi in lijn met de visie 1G1P rond krachtgericht werken.*
- *Cijfers rond uitstroom contextbegeleiding: Er zijn minder gezinnen kunnen opstarten ten opzichte van 2022, maar de wachttijd nam wel af. Hoe dienen we deze cijfers te interpreteren? Hoe kunnen we in de toekomst nog verder inspelen op het verminderen/wegwerken van de*

wachttijst? En hierbij rekening houden met het feit dat er heel wat projecten opgestart zullen worden in de komende tijd waarbij ook beroep zal gedaan worden op contextbegeleiding. Dit leidt mogelijks ook tot een bepaalde discrepantie (intentie om wachttijst weg te werken versus veelheid aan projecten die er mogelijks voor zorgt dat de wachttijst net langer wordt).

- In de cijfers rond ELP zien we een daling voor het aanbod ELP. Echter wordt het ELP-aanbod vanuit 1G1P veel exclusiever ingezet voor de echt kwetsbare gezinnen. Dit kan op zich een positieve tendens zijn afhankelijk van de achterliggende redenen. Door in te zetten op het creëren van duidelijkheid over welke casussen waar instromen kunnen we mogelijks veel gericht aan de slag gaan en het aanbod goed afstemmen op de hulpvragen. Door voldoende afstemming en het opstellen van samenwerkingsafspraken tussen geconventioneerde eerstelijnspsychologen en ELP vanuit 1G1P kunnen we mogelijks nog heel wat winst boeken in de toekomst.
- Het aanbod mobiele begeleiding vanuit CKG: Hoe dienen we de cijfers te lezen rond het aantal gezinnen die in 2023 op de wachttijst stonden versus de opgestarte gezinnen in 2023?

Vooruitblik

Met onze blik naar wat voor ons ligt, geven we vanuit 1sGEZINd graag enkele bedenkingen, verwachtingen en vragen mee:

- Zal de koppeling die 1sGEZINd maakt tussen het crisismeldpunt en Doetertoe, in het kader van de actielijn 'flexibele vervolghulp na crisis' impact hebben op de cijfers van 2024? Zal het effect van de back-office samenwerking tussen het crisismeldpunt en Onthaalpunt Jeugdhulp Doetertoe ook zichtbaar zijn in de cijfers?
- In het decreet rond 'Vroeg en Nabij' ligt de focus op de leeftijdscategorie van -9 maanden tot 25 jaar. Door de verdere samenwerking met de Huizen van het Kind zal de groep -12-jarigen mogelijks op de voorgrond komen te staan. Gaan we hierdoor een verschuiving zien naar de doelgroep van 0-12 jaar? Zal de meer preventieve insteek die men hierbij wil nastreven, ook van invloed zijn op de cijfers van 2024?
- De middelen voor de actielijn rond samenwerking tussen onderwijsinternaten en welzijn zijn vanaf 2024 recurrent, de actielijn wordt uitgerold in heel Vlaanderen. In de cijfers van 2024 zouden we een stijging verwachten van het aantal hulpvragen vanuit de onderwijsinternaten op provinciaal niveau.
- In 2024 zullen binnen de actielijn 'versterken onderwijs-welzijn' twee onderwijs-jeugdhulp versterkers aan de slag gaan. Binnen deze lijn zullen verbindingen gelegd worden met het team 1sGEZINd alsook met Doetertoe. Er zal ingezet worden op een versterkte samenwerking op casusniveau. Mogelijks vloeien hieruit een aantal initiatieven voort die structureel verankerd kunnen worden en effect hebben op de instroom bij Doetertoe. Benieuwd hoe dit zich zal weerspiegelen in de cijfers van 2024.

Lieselore Cuynen, netwerkondersteuner 1sGEZINd

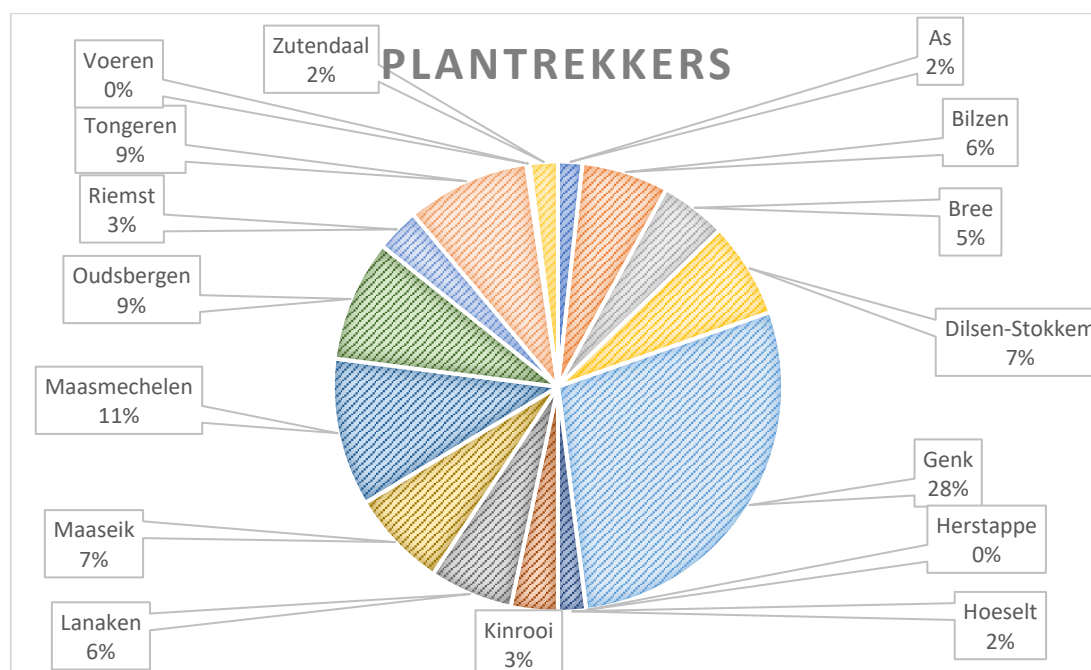
3 PLAN-TREKKERS

3.1 Hulpverzoeken

3.1.1 Aantallen en spreiding

In 2023 bereikten er ons 801 hulpvragen, afkomstig vanuit de regio van de Plan-Trekkers (eerstelijnszones Kemp en Duin, Maasland en ZOLim). Dit is een stijging t.o.v. 2022 van ongeveer 5%. In dit aantal wordt er geen rekening gehouden met de anonieme hulpvragen. Vermoedelijk lag het totaal aantal hulpvragen voor regio Plan-Trekkers dus nog net iets hoger. Hieronder vertrekken we echter steeds vanuit de hulpvragen die helder konden toegewezen worden aan de specifieke regio.

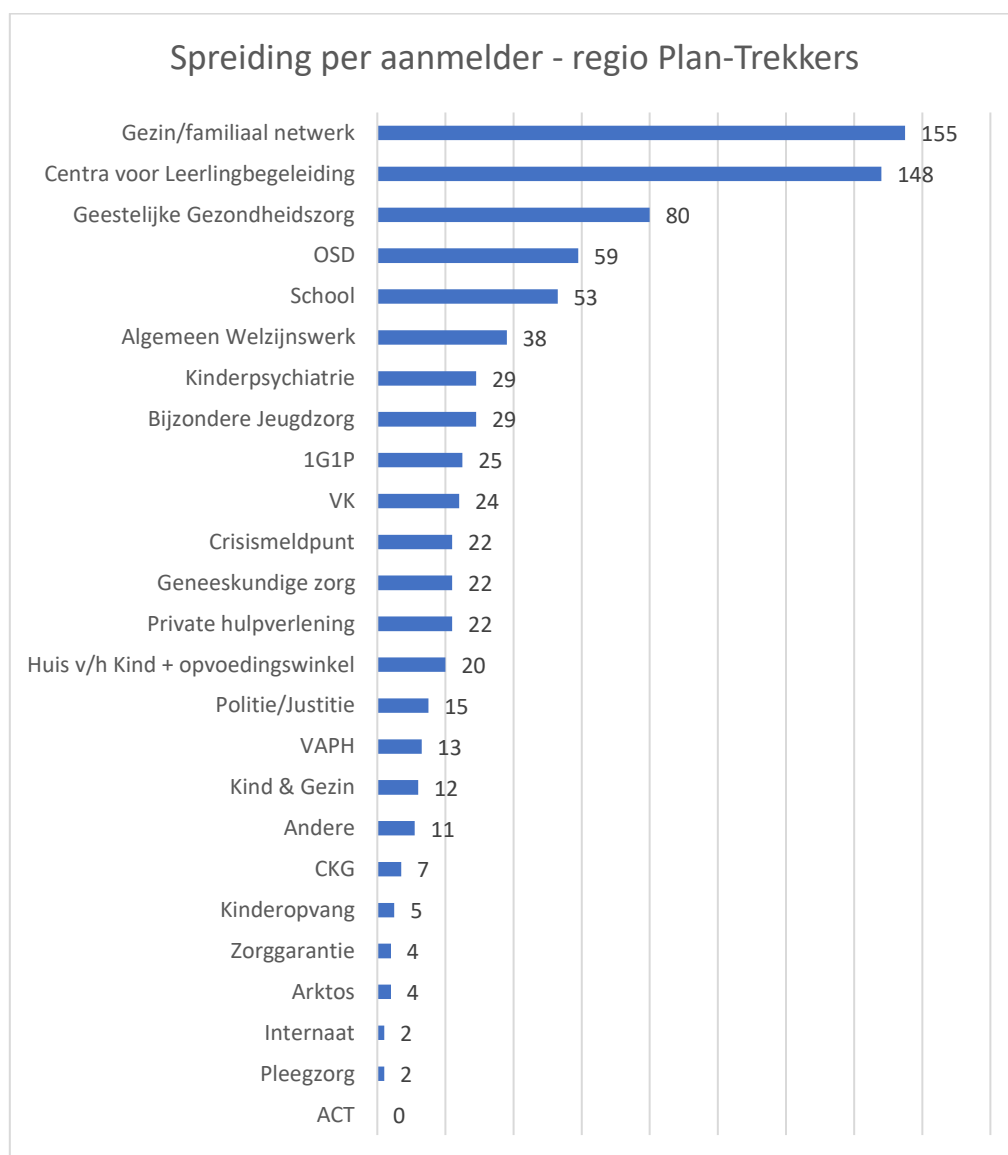
	2022	2023
Aantal hulpverzoeken	761	801

In bovenstaande cirkeldiagram geven we een beeld van de spreiding van de hulpverzoeken per gemeente. Op Herstappe na, als kleinste gemeente, zien we dat alle gemeenten vertegenwoordigd zijn in deze verdeling. Voeren eindigde op slechts twee hulpvragen voor kalenderjaar 2023.

Net als in 2022 zorgt Genk voor het merendeel van de hulpvragen (28%). Maasmechelen volgt als tweede grootste met 11%. Tongeren en Oudsbergen zijn elk goed voor 9% van het totaal aantal hulpverzoeken.

3.1.2 Aanmelders

We stellen vast dat de 5 grootste aanmelder voor regio Plan-Trekkers dezelfde zijn als degenen die de top 5 op Limburgs niveau vormen. We zien echter wel één belangrijk verschil. Voor regio Plan-Trekkers scoort de categorie 'Gezin zelf/familiaal netwerk' het hoogst, op de tweede plaats gevolgd door de CLB's. Op provinciaal niveau is dit net omgekeerd. We kunnen dus concluderen dat voor de 3 Limburgse 1G1P-regio's, regio Plan-Trekkers het hoogst scoort wat betreft hulpvragen die door het gezin zelf of hun netwerk worden gesteld.

De categorie 'Geestelijke Gezondheidszorg' is de derde grootste. Specifieker zien we dat het binnen deze groep in hoofdzaak gaat om volgende diensten/organisaties: CGG/DAGG, de mobiele teams van Ligant, de mobiele teams van Noolim/Reling en het CAR.

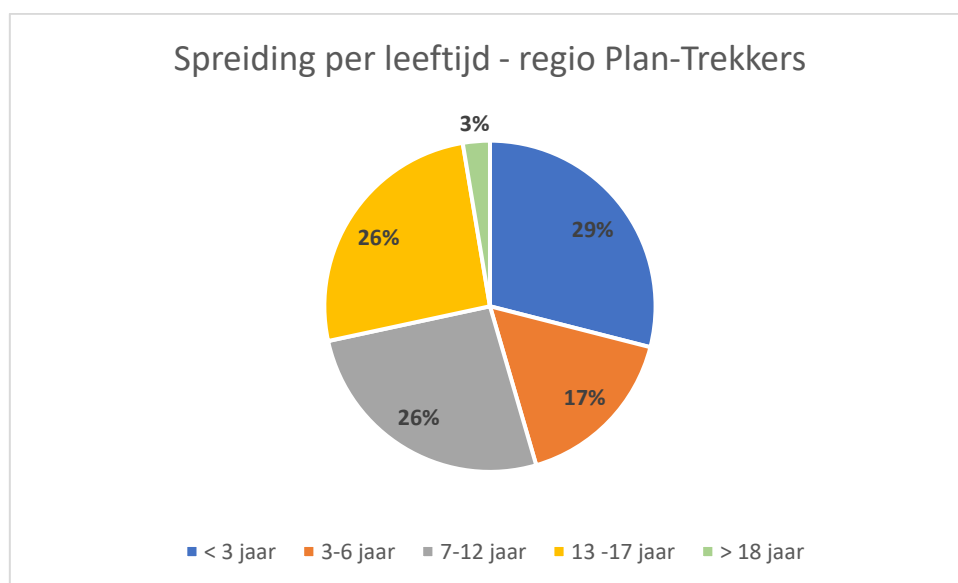
Graag zoomen we ook even in op het aantal hulpvragen dat ons bereikte vanuit de hoek van de Huizen van het Kind en de Opvoedingswinkels uit de regio. Met 20 hulpvragen ligt dit aantal een stuk hoger dan in de andere regio's. We kunnen dus concluderen dat in de regio Plan-Trekkers er best al wel sprake is van een verbinding tussen de lokale netwerken en Doetertoe, met daarbij uiteraard wel onderlinge

verschillen per gemeente. Anderzijds blijft dit aantal hoe dan ook erg laag, daar we kunnen veronderstellen dat de eerste natuurlijke looplijn voor heel wat gezinnen eerder ligt naar het lokale aanbod en er van daaruit (waar nodig) de brug gelegd wordt naar de meer gespecialiseerde jeugdhulpverlening. De komende jaren ligt hier de uitdaging voor, om de connectie tussen lokale netwerken en bovenlokale netwerken te leggen en te verstevigen. Deze verwachting werd reeds gecapteerd in de oproep 'Pilotprojecten Zorg en Ondersteuning op lokaal niveau en vroegdiagnostiek', zoals uitgeschreven door de Vlaamse minister van Welzijn.

Een andere categorie die we er graag even uitlichten is 'Politie/justitie'. Niettegenstaande dat de samenwerkingsafspraken met politie, parket en OSD in regio Plan-Trekkers nog in een voorbereidende fase zaten in 2023, kwamen er toch reeds 15 unieke hulpverzoeken binnen via die weg. We vermoeden dat de goede samenwerking die er in heel wat casussen reeds was tussen politie en het team van de Plan-Trekkers op die manier ook doorvloeit naar de onthaalwerking.

Verder zien we dat er ook 25 vragen terugvloeien vanuit het operationele team van de Plan-Trekkers. Tijdens het in kaart brengen van de hulpvragen en het uitwerken van een gezinsplan wordt er regelmatig een nood ervaren om gespecialiseerde jeugdhulp bij te schakelen. In kader hiervan legt de gezinscoach of ELP dan samen met het gezin terug contact met Doetertoe.

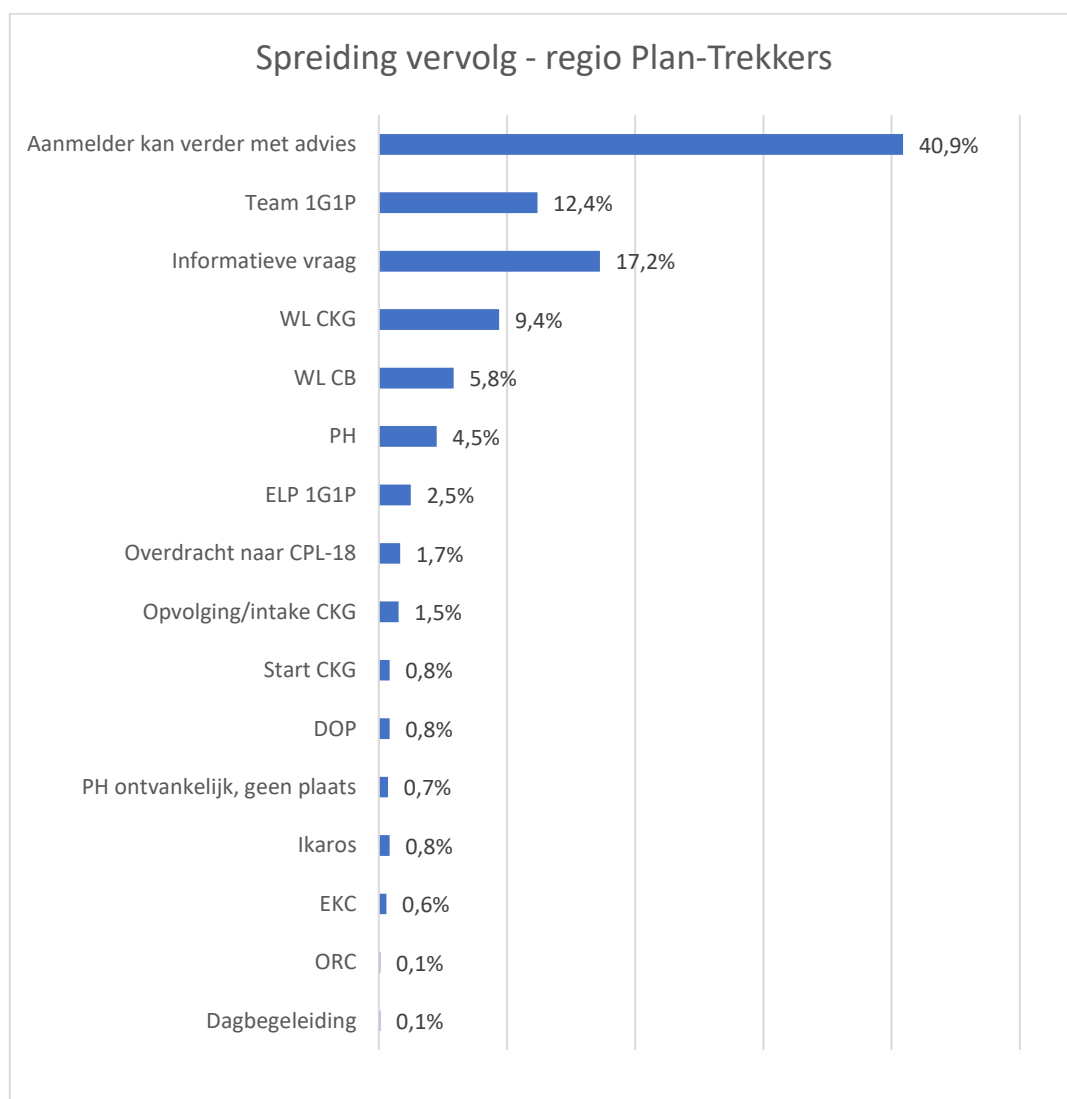
3.1.3 Leeftijd

De groep 0-3 jarigen is het meest vertegenwoordigd binnen het totaal aantal hulpvragen voor regio Plan-Trekkers. Dit is opvallend en significant verschillend met de andere Limburgse 1G1P regio's.

De groep van lagere schoolkinderen (7-12j) en de groep van middelbare schoolkinderen (13-17j) zijn even groot. Vanaf het bereiken van volwassenheid zien we een forse afname van de hulpvragen. De groep 18+ maakt slechts 3% uit van het totaal voor regio Plan-Trekkers.

3.1.4 Vervolg

- Circa 58% van alle hulpverzoeken resulteert in het geven/ontvangen van informatie of advies. Advies moet hier ruim gezien worden. Veelal gaat het over acties die nog kunnen worden ondernomen door de hulpvrager, het gezin zelf of andere betrokkenen uit het persoonlijk of professioneel netwerk. Waar mogelijk worden er ook nog linken gelegd met lokaal, laagdrempelig aanbod. Soms wordt er ook geadviseerd om gespecialiseerd aanbod bij te schakelen dat niet in regie ligt van Doetertoe (niet-rechtstreeks toegankelijk aanbod, hulp vanuit GGZ of VAPH,...).
- Bijna 15% van de hulpverzoeken stroomt door naar het team 1G1P van de Plan-Trekkers: 12,4% wordt toegeleid naar een gezinscoach en 2,5% naar een eerstelijnspsycholoog (ELP). Let wel, voor de ELP's van de Plan-Trekkers gebeurt de instroom veelal zonder tussenkomst van Doetertoe, waardoor we slechts een klein deel van de totale instroom kunnen monitoren.
- Net iets minder dan ¼ van de hulpvragen resulteert uiteindelijk in een aanbod gespecialiseerde jeugdhulp, door een partner van Doetertoe. Voor 15,3% betekent dit ook dat men eerst op een wachtlijst terechtkomt (wachtlijsten CKG, contextbegeleiding, dagbegeleiding).
- 5 vragen (0,6%) resulteerden in 2023 in een traject vanuit EigenKrachtCentrale.

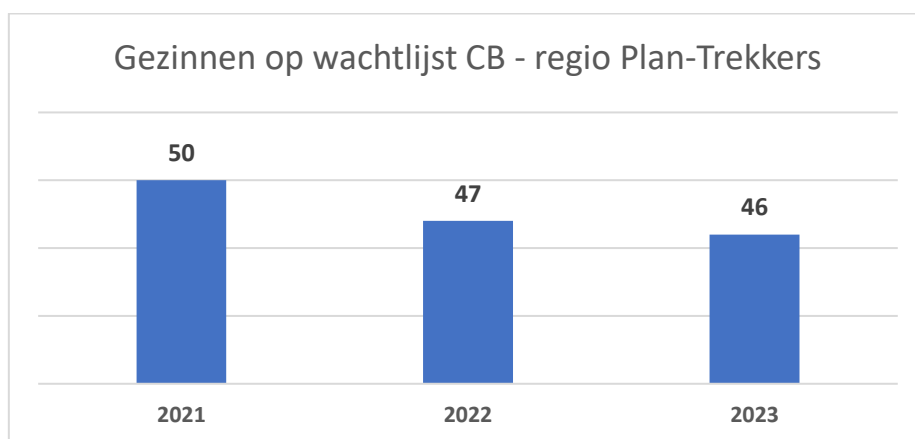
3.2 Aanbod

3.2.1 Contextbegeleiding

INSTROOM

In 2023 stroomden er 49 nieuwe gezinnen in op de wachtlijst voor contextbegeleiding, afkomstig uit de regio Plan-Trekkers.

De cijfers hieronder hebben steeds betrekking op de stand van zaken zoals genoteerd op 31/12/2023.

Eind 2023 telden we 46 unieke gezinnen op de wachtlijst contextbegeleiding. Sinds 2021 zien we een, weliswaar erg beperkte, daling voor regio Plan-Trekkers. Dit is opvallend en geen algemene tendens binnen onze provincie. Enerzijds is dit het gevolg van een eerder beperkte instroom op de wachtlijst contextbegeleiding, ondanks de grootte van de 1G1P-regio. Anderzijds wordt dit ook mee bewerkstelligd door de gerealiseerde uitstroom binnen de regio.

UITSTROOM

De uitstroom omvat enerzijds de gezinnen die uiteindelijk konden starten met contextbegeleiding, alsook de gezinnen die uitstroonden zonder opstart, omdat de hulpvraag gewijzigd was gedurende de wachttijd. Hieronder kijken we meer in detail naar de opgestarte begeleidingen.

	Opgestarte begeleidingen	Gemiddelde wachttijd (dagen)
2021	42	294
2022	41	281
2023	38	326

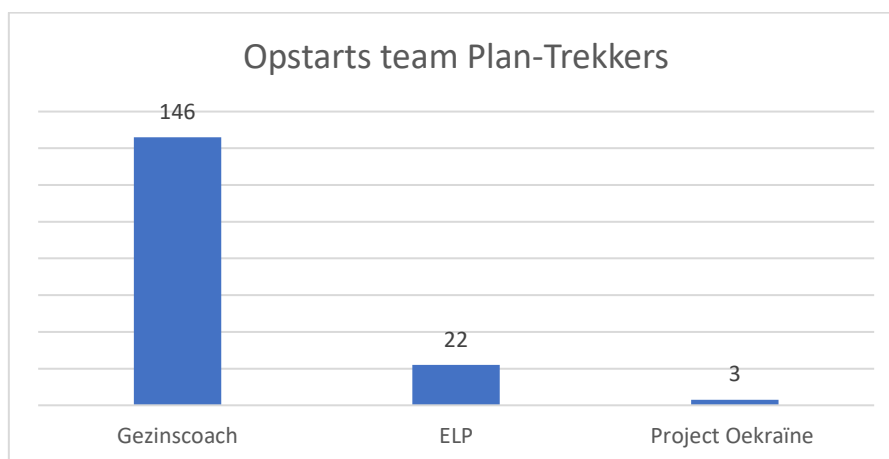
Voor regio Plan-Trekkers werden er in 2023 exact 38 opstarts contextbegeleiding gerealiseerd. Dit is een lichte daling t.o.v. de voorgaande jaren. De gemiddelde wachttijd nam daarentegen wel fors toe, met een gemiddelde wachttijd van 326 dagen. Dit is uiteraard alarmerend! We zouden kunnen vermoeden dat de toename van de wachttijd, en de minder vlotte toegankelijkheid van het aanbod contextbegeleiding, ook een verklaring kan zijn waarom er minder wordt aangemeld. Evenwel moeten we steeds voorzichtig zijn met de analyse van deze data rond wachttijd, omdat hier heel snel een vertekend beeld in kan ontstaan wanneer er enkele gezinnen tijdelijk 'on hold' gezet worden, bv. omdat verder onderzoek vereist is. In dat geval loopt de 'wachttijd' langer op door andere redenen dan het uitblijven van opstartmogelijkheden.

3.2.2 Positieve Heroriëntering

In 2023 kon het gezamenlijk Limburgs PH-aanbod 39 opstarts genereren voor gezinnen die woonachtig zijn in de regio van de Plan-Trekkers.

7 keer was een PH-traject het best passende antwoord op een hulpvraag, maar kon er toch geen opstart gerealiseerd worden door een tekort aan aanbod. Vanuit Doetertoe gaan we in dat geval wel samen met de hulpvrager op zoek naar het best mogelijke alternatief.

3.2.3 1G1P

In 2023 werden er 146 gezinnen toegeleid naar een gezinscoach van de Plan-Trekkers. Dit is een stijging t.o.v. 2022 waar het totaal lag op 132 gezinnen. Voor het aanbod ELP zien we de omgekeerde beweging. De instroom voor ELP vanuit Doetertoe daalde van 26 (in 2022) naar 22 (in 2023). Zoals hierboven reeds vermeld, loopt de instroom voor de eerstelijnspsychologen niet exclusief via Doetertoe. Een groot deel van de hulpvragen hebben we dus niet in onze scope, wat het trekken van conclusies onmogelijk maakt. In 2023 werden er vanuit het agentschap Opgroeien nog extra middelen vrijgemaakt om Oekraïense vluchtelingengezinnen te ondersteunen. 3 dergelijke gezinnen die in de regio van de Plan-Trekkers verblijven, werden zo begeleid vanuit het team 1G1P.

3.2.4 CKG

In de regio Plan-Trekkers zijn er twee CKG's actief: CKG De Stap en CKG Molenberg (afdelingen Maasmechelen en Bilzen). Binnen Doetertoe hebben we voorlopig enkel een actieve samenwerking met CKG De Stap. Om die reden heeft de onderstaande tabel enkel betrekking op de cijfers aangereikt vanuit CKG De Stap. We hopen uiteraard in de toekomst de samenwerking met CKG Molenberg verder uit te bouwen en zo een volledig beeld te kunnen geven voor het mobiele aanbod van de CKG's in regio Plan-Trekkers.

	Aantal gezinnen op WL CKG (31/12/'23)	Opgestarte gezinnen in 2023
Plan-Trekkers	14	65

Eind 2023 waren er 14 gezinnen aan het wachten op een Amber-, Lucas-, of mobiele begeleiding vanuit het CKG. Het aantal opstarts dat gerealiseerd kon worden, ligt fors hoger, met 65 startende gezinnen. Naast de mobiele begeleidingen die hierboven worden weergegeven, startten er in 2023 ook heel wat gezinnen op binnen een trainingsmodule. Voor CKG De Stap ging dit om 30 trajecten (18x Stop 4-7 en 12x Kr8-12).

3.3 Reflectie

Om deze cijfers te analyseren nemen we de opdracht van het samenwerkingsverband erbij zoals beschreven in de oproepbrief van 2020. Hier belichten we 2 items.

Toegankelijkheid

Het samenwerkingsverband:

- *Fungeert als schakel tussen basisvoorzieningen & meer gespecialiseerde jeugdhulpverlening (RTJ).*
- *Zorgt voor snel een gecoördineerde begeleiding van onze gezinnen (gedeelde verantwoordelijkheid). Concreet: binnen 1 maand gesprek + bieden van perspectief.*

Het valt op dat het gezin/familiaal netwerk de grootste aanmelder is. Wat verschillend is met het Limburgs beeld. Tevens melden er weinig basisvoorzieningen aan.

We kunnen geen onderbouwd antwoord formuleren op het feit dat gezinnen de grootste aanmelders zijn. Wel formuleren we graag hypothesen vanuit verschillende oogpunten:

- *Het gezin/familiaal netwerk wordt door de basisvoorzieningen aangemoedigd om zelf de vraag te stellen en zo de regie over hun situatie te houden.*
- *Het gezin/familiaal netwerk is geïnformeerd door de basisvoorziening en hebben het heft zelf in handen genomen.*
- *De basisvoorzieningen zijn minder gekend, toegankelijk, toereikend voor het gezin/familiaal netwerk. Achter deze hypothese zetten we als samenwerkingsverband een vraagteken want in het samenwerkingsverband zien wij een actieve betrokkenheid van de basisvoorzieningen.*

Wat ons wel zorgen baart, is het feit dat er mogelijks verschillende stappen (basisvoorzieningen) worden overgeslagen. En er zo te snel gegrepen wordt naar meer gespecialiseerde hulp. De oproepbrief "zorg en ondersteuning" kan hierin mogelijk iets betekenen naar de toekomst toe.

We kunnen zien dat er veel gezinnen worden opgestart door het team 1G-1P. 94% van deze dossiers werd binnen de maand opgestart. Dit is te wijten aan het intern opnameteam dat vanaf 2023 elk gezin telefonisch contacteert bij het ontvangen van de aanmelding via Doetertoe.

1G1P team: positie in jeugdhulp

Plaats

- Beweegt tussen basisvoorzieningen & gespecialiseerde jeugdhulp.
- Gezinnen: kunnen zich ook nog rechtstreeks richten op gespecialiseerde RTJ.
- Geen toegangspoort of doorverwijsluik.
- Laagdrempelige hulpverlening & jeugdhulpproblematiek (verschillende thema's vragen afstemming met andere netwerken o.a. hulpverlening voor volwassenen).

In praktijk kunnen we constateren dat de beweging tussen basisvoorzieningen en gespecialiseerde jeugdhulp een uitdaging is. Deze uitdaging wordt gevormd door het dichtslibben van het RTJ-hulpverlening landschap. Dit kunnen we ook zien aan het aantal gezinnen op de wachtlijst voor contextbegeleiding. Ligt hier de oorzaak van de meer complexe gezinssituaties die begeleid worden door de gezinscoaches 1G1P? Waardoor het aanbod van het 1G-1P team mogelijks ook zal dichtslibben? En welke acties kunnen we hier tegenover zetten als samenwerkingsverband?

Tot slot zijn we zoekende hoe we toekomstgericht verder aan de slag kunnen binnen het netwerk om de connectie tussen lokale en bovenlokale looplijnen te leggen en kansen tot samenwerking hier maximaal te benutten. De oproep rond 'Vroeg en Nabij' daagt ons alvast uit om hiermee aan de slag te gaan. Vanuit de projectgroep Geïntegreerd Onthaal, ontstaan vanuit het steunend netwerk van Plan-Trekkers, zullen hierin eerste stappen gezet worden binnen een proeftuin voor regio Maasland.

Evelien Vanderaerden, netwerkcoördinator Plan-Trekkers
Steunpunt Plan-Trekkers

4 GEZIN CENTRAAL

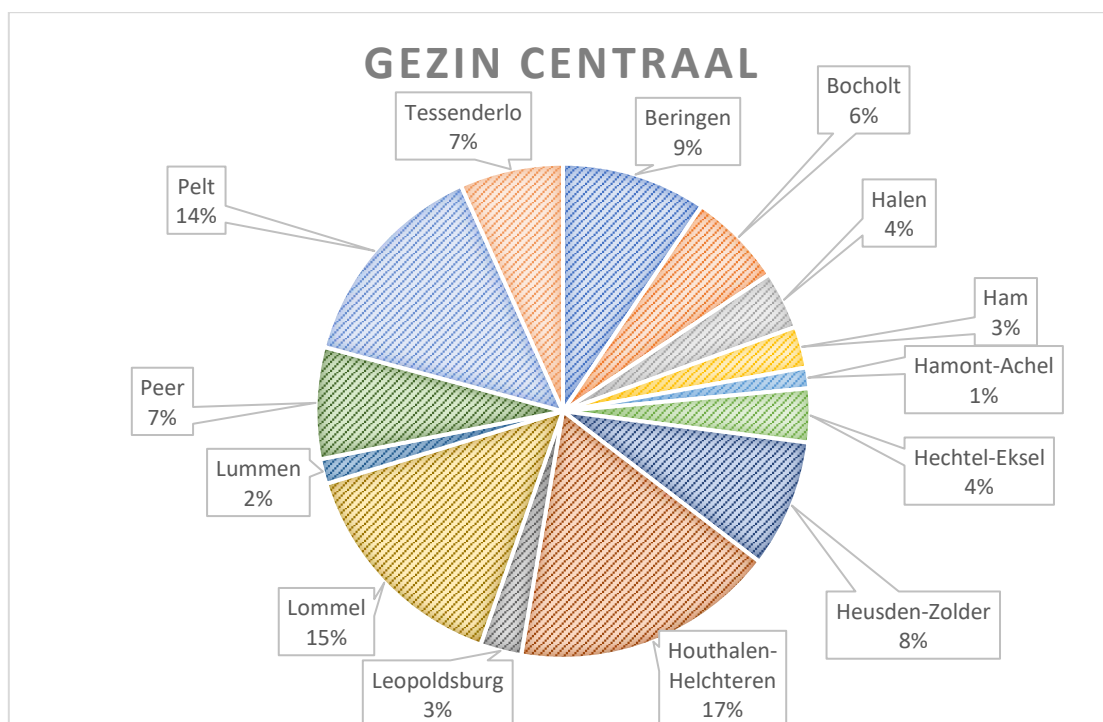
4.1 Hulpverzoeken

4.1.1 Aantallen en spreiding

	2022	2023
Aantal hulpverzoeken	375	370

Vanuit de regio Gezin Centraal werden er in 2023 minstens 370 hulpvragen onthaald door Doetertoe. Mogelijks ligt het totaal nog net iets hoger, omwille van een klein percentage hulpvragen waarbij de woonplaats onbekend bleef.

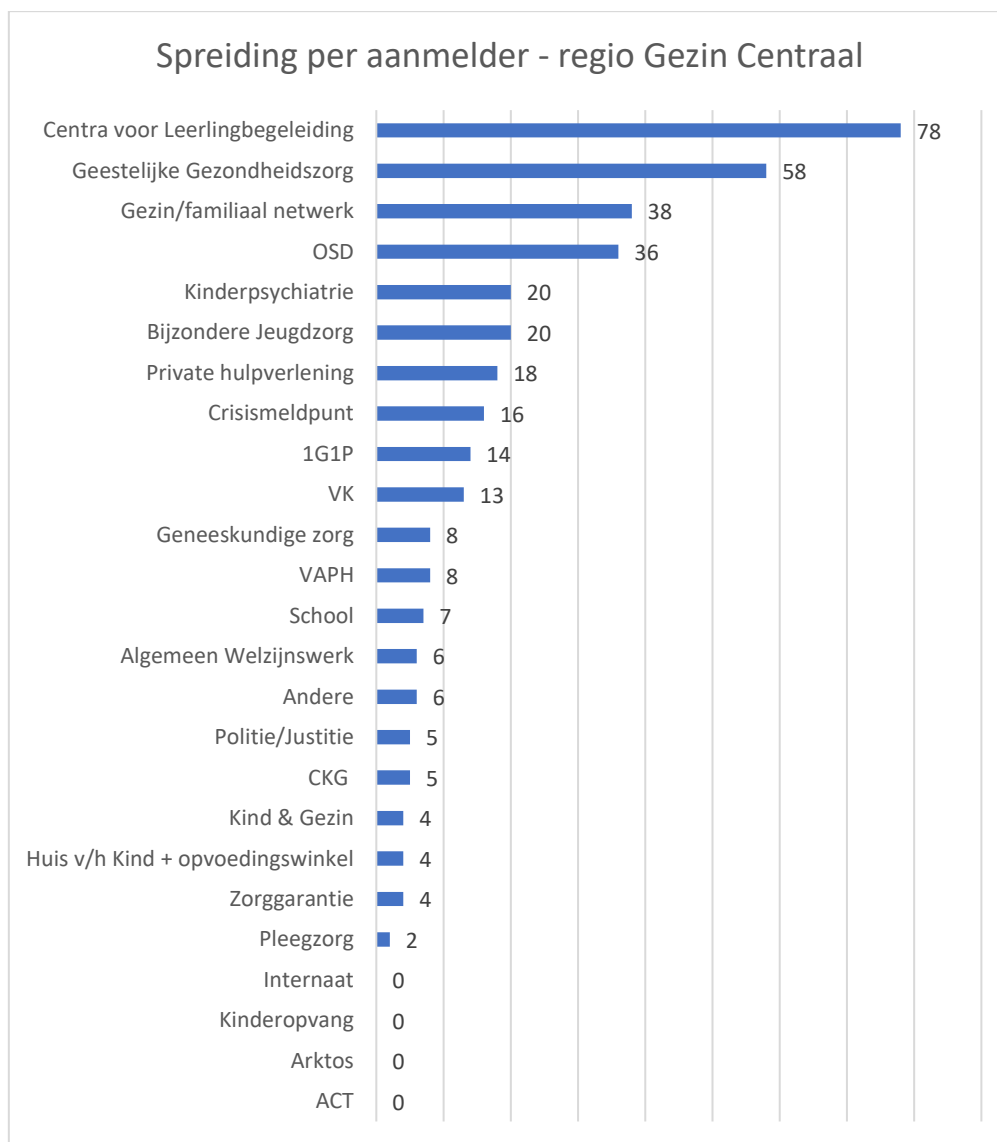
Van de 3 Limburgse regio's 1G1P komen er het minst uit de eerstelijnszones Noord-Limburg, MidWestLim en West-Limburg. Dit is echter niet verrassend, aangezien een deel van het rechtstreeks toegankelijk aanbod binnen dit werkingsgebied niet ingebed is binnen de werking van ons onthaalpunt, waaronder o.a. ook het operationele team 1G1P van Gezin Centraal. In november 2023 werd ook onthaalpunt Winstroom uitgerold. Dit tweede onthaalpunt wordt vorm gegeven vanuit partners uit het samenwerkingsverband van Gezin Centraal en bundelt eveneens het onthaal van een aantal rechtstreeks toegankelijke jeugdhulppartners. Net als bij Doetertoe wordt er ingezet op een breed en vraaggestuurd onthaal. Om in de toekomst een volledig beeld te krijgen van de hulpvragen voor regio Gezin Centraal is het erg zinvol om cijfers meer te gaan bundelen.

Al enkele jaren op rij stellen we vast dat de meeste hulpverzoeken uit regio Gezin Centraal uit de gemeente Houthalen-Helchteren komen. We zien t.o.v. 2022 een stijging in het aandeel van 13% naar 17%. Lommel (15%) en Pelt (14%) vullen de top 3 verder aan. In vergelijking met de andere twee

Limburgse regio's, zien we echter een zeer versnipperde spreiding, zonder grote uitspringer(s). Dit komt mogelijks voort uit het meer landelijke karakter van de regio.

4.1.2 Aanmelders

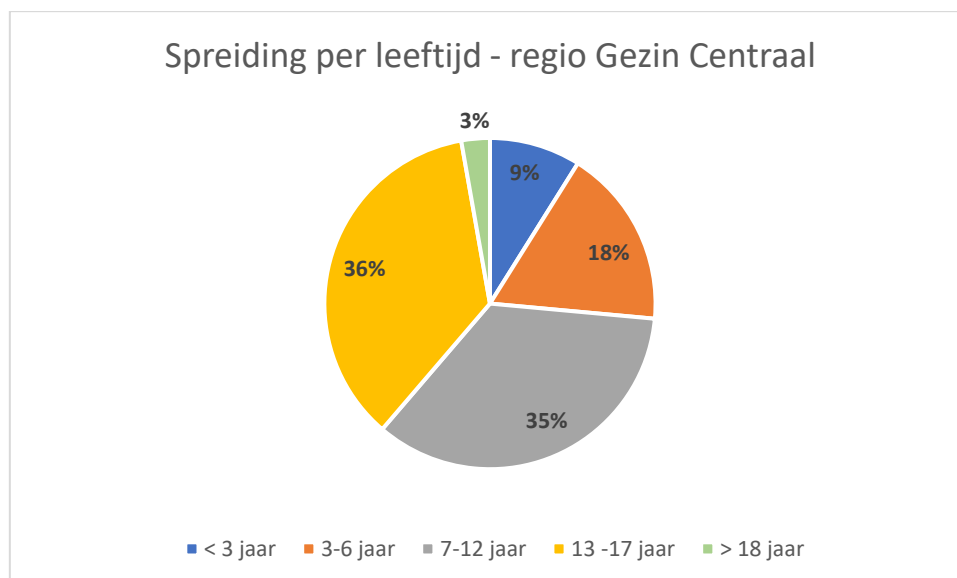

In bovenstaande tabel krijgen we een beeld van de spreiding van de aanmelders of hulpvragers vanuit regio Gezin Centraal. Net als op het algemeen Limburgs niveau, zien we dat het leeuwendeel van de hulpvragen komt vanuit de CLB's. Ook de andere twee categorieën binnen de top 3 komen overeen met het totale Limburgse plaatje, zij het wel in omgekeerde volgorde. Voor Gezin Centraal is Geestelijke Gezondheidszorg de tweede grootste 'leverancier' van hulpvragen, gevolgd door het gezin zelf of het familiaal netwerk.

Algemeen Welzijnswerk en Kind en Gezin scoren opvallend lager dan in de andere regio's. We vermoeden dat lokale partners, bv. OCMW of de regioteams van Kind en Gezin, eerder hun vraag rechtstreeks stelden via het team Gezin Centraal of Winstroom, daar er de afgelopen jaren veel is ingezet vanuit het team 1G1P (via bruggenbouwers) op samenwerking in lokale netwerken, o.a. in de welzijnsregio Noord-Limburg.

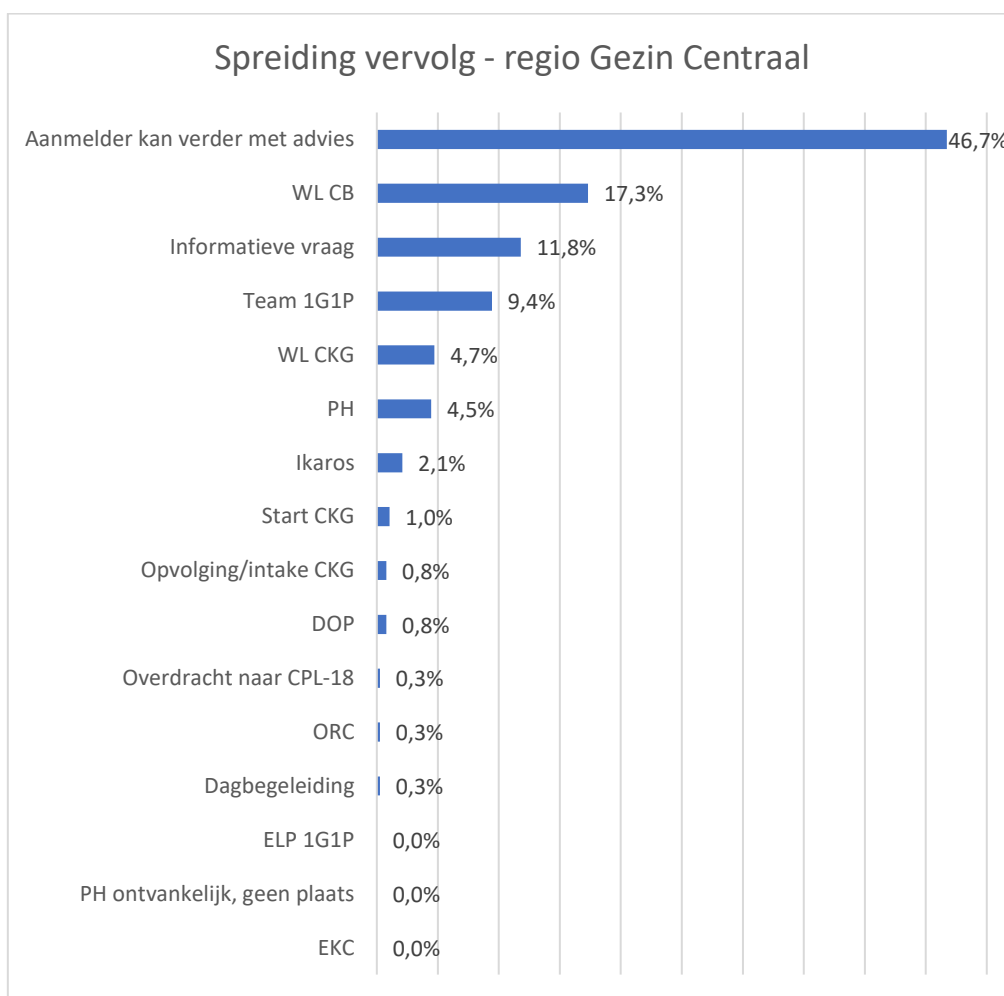
De vragen die instroomden vanuit de structuren die Limburgs georganiseerd zijn (OSD, VK, crisismeldpunt) scoren wel vrij hoog.

4.1.3 Leeftijd

De hulpvragen met betrekking tot kinderen van 12 jaar of jonger, vormen zoals steeds de grootste groep (62%). Binnen deze ruime categorie zien we dat het merendeel gaat over de groep 7-12 jarigen. Ondanks dat we betrokken kunnen worden voor jongeren tot de leeftijd van 25 jaar, zien we een forse daling van het aantal hulpvragen vanaf het bereiken van de leeftijdsgrens van 18 jaar. Vanaf dat moment stopt sowieso de betrokkenheid van de gemandateerde voorzieningen en de sociale diensten van de jeugdrechtsbank. Vanaf de leeftijd van 18 jaar moet er ook echt een actieve hulpvraag zijn van de jongere zelf om te kunnen inzetten op een concreet jeugdhulpaanbod. Daarnaast is, afhankelijk van het thema in de hulpvraag, volwassen hulpverlening vanaf dat moment soms ook meer passend.

4.1.4 Vervolg

Na contactname met Doetertoe is er niet vanzelfsprekend een doorstroom naar een concreet hulpaanbod. Meer zelfs, we stellen vast dat in 58,5% van de casussen uit regio Gezin Centraal de hulpvrager verder kan met info, advies en/of coaching. Hiermee scoort regio Gezin Centraal net iets hoger dan het Limburgs gemiddelde. Het geven van info of advies hoeft uiteraard geen eindpunt te zijn. Op een ander punt binnen het traject mag er steeds opnieuw contact worden opgenomen. Enerzijds lijkt dit hoge cijfer tegen de verwachtingen in te druisen, aangezien we verwachten dat vooral hulpvragers uit deze regio die met een concrete vraag zitten (bv. naar contextbegeleiding) zouden bellen naar Doetertoe en men eerder bij Gezin Centraal zelf zouden aankloppen voor coaching en het opstellen van een plan. Anderzijds is het ook wel logisch dat we voor de regio Gezin Centraal minder zicht hebben op wat er met adviezen gebeurt die betrekking hebben op aanbod van partners die niet rechtstreeks verbonden zijn aan Doetertoe en vragen om die reden eerder dienen te registreren als zijnde 'advies'.

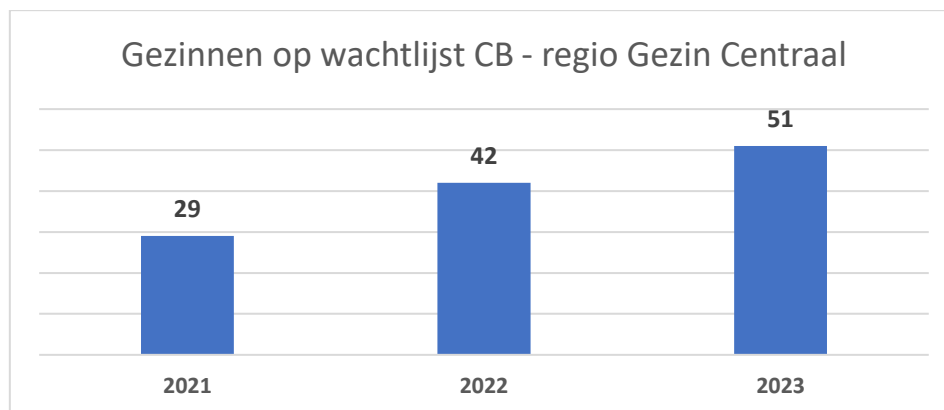
Zo'n 4 op tien hulpvragen stroomt na een uitgebreid proces van vraagverheldering wel door naar een aanbod. 22% van alle aangemelde gezinnen hebben hierbij niet meteen toegang tot het geïndiceerde aanbod, maar moeten eerst een wachttijd overbruggen (aanbod contextbegeleiding of CKG). 9,4% van de hulpvragen stroomde in 2023 door naar het team van Gezin Centraal.

4.2 Aanbod

4.2.1 Contextbegeleiding

INSTROOM

66 gezinnen stroomden in 2023 in op de wachtlijst voor contextbegeleiding voor de regio Gezin Centraal.

Op 31/12/2023 telden we 51 unieke gezinnen op de wachtlijst contextbegeleiding. Dit is opnieuw een significante stijging die de algemene Limburgse tendens volgt. Om dit cijfer in het juiste perspectief te kunnen plaatsen, is het relevant om ook te kijken naar de uitstroom, aangezien er een direct effect is op het aantal wachtenden.

UITSTROOM

De uitstroomzijde kunnen we indelen in twee grote groepen. Enerzijds zijn er de gezinnen die na een wachttijd konden opstarten met contextbegeleiding. Aan de andere kant is er ook uitstroom omwille van wijziging van de hulpvraag. Dit laatste kan zowel gaan om gezinnen die gaandeweg terug mogelijkheden konden putten uit eigen kracht en/of netwerk, of ook gezinnen waarbij de indicatie veranderde en andere hulpverlening gaandeweg meer aangewezen bleek te zijn.

	Opgestarte begeleidingen	Gemiddelde wachttijd (dagen)
2021	49	301
2022	39	254
2023	40	248

Als we inzoomen op de opstarts, zien we in 2023 (40 opstarts), min of meer een status quo t.o.v. 2022 (39 opstarts). De daling die ingezet werd vanaf 2021 in het aantal opstarts, blijft dus ongewijzigd. De wachttijd voor contextbegeleiding bedroeg in 2023 voor een gezin uit regio Gezin Centraal gemiddeld genomen 248 dagen. Zoals steeds geven we ook hier de boodschap mee om voorzichtig te zijn met de interpretatie van dit cijfer. Aangezien het gaat om een gemiddelde, kunnen er per dossier toch nog grote verschillen zijn.

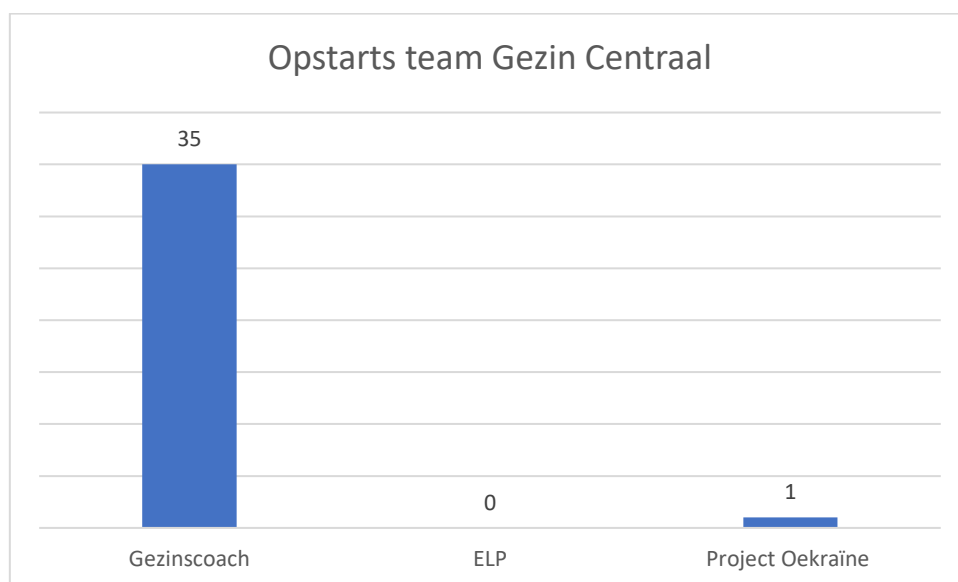
4.2.2 Positieve Heroriëntering

In 2023 werden er vanuit het onthaal van Doetertoe 17 PH-trajecten opgestart:

- 3 keer een opstart vanuit Daidalos;
- 3 keer opstart vanuit de Oever;
- 4 keer opstart vanuit de Wiekslag;
- 7 keer een opstart vanuit Jongerenwerking Pieter Simenon (waarbij steeds een warme overdracht plaatsvond, aangezien dit aanbod niet ingebed is binnen Doetertoe) .

Voor regio Gezin Centraal registreerden we geen enkele vraag onder de noemer 'PH ontvankelijk, geen plaats'. We kunnen dus concluderen dat we vanuit Doetertoe elke ontvankelijke PH-vraag voor de regio konden linken aan een beschikbare plaats, of een evenwaardig alternatief konden bieden/adviseren waardoor de vraag niet onbeantwoord bleef.

4.2.3 1G1P

Het aanbod vanuit het team 1G1P voor Gezin Centraal voorziet in een eigen onthaal en is dus niet exclusief verbonden aan Doetertoe, zoals wel het geval is voor de andere twee Limburgse teams 1G1P. In vergelijking met 2022 zien we een stijging in het aantal gezinnen dat via Doetertoe doorstroomde naar een gezinscoach van Gezin Centraal, van 26 gezinnen in 2022 naar 35 gezinnen in 2023. Wat betreft de eerstelijnspsychologische functie zien we een omgekeerde beweging. Waar we in 2022 nog betrokken waren in 5 gezinnen die opstartten bij een ELP vanuit Gezin Centraal, was er dat in 2023 geen enkele. Binnen het Project Oekraïne, maakte het agentschap extra middelen vrij om getroffen Oekraïense gezinnen die naar ons land vluchtten te ondersteunen. In 2023 werd er slechts 1 vraag via Doetertoe toegeleid.

4.2.4 CKG

Voor de regio van Gezin Centraal is er maar een heel klein deeltje van het mobiele CKG aanbod verbonden met Doetertoe:

- CKG De Stap: Bocholt
- CKG De Hummeltjes (steunpunt Hasselt): Houthalen-Helchteren

De cijfers die we hierbij dus kunnen genereren zijn eerder beperkt.

	Aantal gezinnen op WL CKG (31/12/'23)	Opgestarte gezinnen in 2023
Gezin Centraal	1	9

Op 31/12/2023 registreerden we 1 wachtend gezin uit Bocholt. We zien wel dat er vanuit Doetertoe 9 nieuwe begeleidingen werden opgestart in 2023, binnen de regio van Gezin Centraal.

4.3 Reflectie

Vanuit het samenwerkingsverband Gezin Centraal willen we eerst en vooral het waardevolle werk van Doetertoe voor onze regio markeren en waarderen. Dit werk is niet enkel te vatten in cijfers. De verhalen van gezinnen en professionals over hun ervaringen met Doetertoe honoreren de bewegingen naar sterk verankerde onthaalpunten én blijven de motor voor verdere ontwikkeling, zowel regionaal als provinciaal.

Dit jaarrapport biedt kansen om verder met elkaar in dialoog te gaan en samen een waarderende doch kritische analyse van de cijfers te maken. Om deze oefening ten gronde te maken hebben we eveneens de stem van gezinnen en praktijkwerkers nodig.

Zo is het hoge percentage van mensen die met de ontvangen informatie of na coaching op eigen kracht verder kunnen enerzijds een welverdiende pluim op de hoed van de onthaalmedewerkers. Anderzijds mogen we er niet van uit gaan dat 'vraagstellers' steeds effectief verder kunnen. Voor een correcte analyse dienen we hen goed te betrekken.

Parallel hieraan zijn we verheugd dat we zowel provinciaal als regionaal zien dat de CLB's Doetertoe vlot en vaak vinden. Dit betekent hopelijk dat de afstand tussen de basisvoorzieningen en gespecialiseerde jeugdhulp kleiner wordt en jeugdhulp meer toegankelijk wordt. Ook hierin hebben we samen de analyse te maken.

We durven tevens, op basis van deze cijfers, te besluiten dat de nood aan intersectoraal samenwerken steeds groter en belangrijker wordt. Gezin Centraal zal hier in de toekomst op blijven inzetten, samen met onze provinciale, regionale en lokale partners. Bijkomend dient er, naast het uitbouwen van stevige onthaalpunten met sterke verbindingslijnen met partners en met elkaar, ook blijvend ingezet te worden op de cultuur van samenwerken. Hier liggen nog enorme kansen!

Sinds november 2023 bouwen een 9-tal partnerorganisaties van Gezin Centraal het gezamenlijk onthaalpunt Winstroom uit. We zijn erg benieuwd naar de impact van deze beweging, zowel regionaal als provinciaal. Gezin Centraal moedigt de verdere samenwerking en afstemming tussen beide onthaalpunten, Doetertoe en Winstroom, aan en wil hier graag vervolgstappen in zetten.

Laten we krachten bundelen waar passend en tegelijkertijd voeling blijven houden met regionale en lokale noden. Concreet zien we mooie kansen op vlak van monitoring en van hieruit samen gerichte beleidsaanbevelingen formuleren, opleiding en vorming, uniforme samenwerking met partners die over heel de provincie werken (CLB, Kind en Gezin, OSD, ...).

Dorine Heynickx, netwerkcoördinator Gezin Centraal

5 BLIK VOORUIT

Bij een terugblik op de cijfers voor 2023, mogen we stellen dat er opnieuw heel hard gewerkt werd door alle jeugdhulppartners op vlak van onthaal, alsook aan de aanbodsijde. Met z'n allen streven we ernaar om de bestaande (soms schaarse) capaciteit zo efficiënt mogelijk in te zetten om net die gezinnen te ondersteunen die meest nood aan hebben. Hierbij blijft het wel een uitdaging om steeds een goede afweging te maken tussen waar en hoe we het bestaande aanbod wensen in te zetten: eerder daar waar gezinnen volledig vastlopen op verschillende levensdomeinen of ze anders in crisis dreigen te gaan (curatief), of toch daar waar we door in te zetten via een vroegtijdige en preventieve insteek kunnen voorkomen dat gezinnen verder nood hebben aan gespecialiseerde jeugdhulpverlening?

‘Vroeg en Nabij’ duidt op het belang van die tweede groep. Het jeugdhulplandschap zal de komende jaren mogelijks meer en meer in die richting bewegen. De lokale netwerken lijken een grotere rol gaan spelen, zo wordt geëxperimenteerd met bv. een competentieversterking bij de Huizen van het Kind. Ook voor Doetertoe, dat zich eerder bevindt op de brug naar gespecialiseerde (rechtstreeks toegankelijke) jeugdhulp en via de uitgebreide vraagverheldering een rol speelt in vroegdiagnostiek, liggen er heel wat uitdagingen en kansen in het verschiet. Hoe kunnen we de verbindingen met de actoren op lokaal niveau uitbreiden en versterken? Hoe kunnen we elkaar ondersteunen en kan er expertise gedeeld worden? En hoe blijven we er samen voor zorgen dat gezinnen zo snel mogelijk de meest passende hulp krijgen? Een goede monitoring van noden en aanbod zal ook hier belangrijk blijven.

In 2023 werd ook het crisis- en investeringsplan gelanceerd. De samenwerkingsverbanden 1G1P krijgen via verschillende projectlijnen de opdracht om in te zetten op het voorkomen van (nieuwe) crisissituaties in gezinnen. In de voorlopige uitwerking van een aantal projectlijnen werd er op niveau van 1sGEZINd, of op Limburgs niveau, voor gekozen om de werking van Doetertoe een belangrijke schakelrol te laten opnemen, bv. in het project rond de onderwijsinternaten, flexibele vervolghulp na crisis, gezinszorg,... De verdere uitrol is voorzien voor 2024. Er ligt dus zeker nog heel wat werk op de plank.

Voorts kijken we in 2024 uit naar enkele volgende stappen in onze samenwerkingen:

- In november 2023 werd het tweede onthaalpunt Winstroom (regio Gezin Centraal) operationeel. We blijven in afstemming en dialoog met elkaar om samen vanuit een sterke en gedragen visie op onthaal te blijven samenwerken in teken van de gezinnen. We voelen ook dat we samen meer gewicht hebben om ook in samenwerking met provinciale partners zaken in beweging te zetten en om noden te signaleren. We hopen in 2024 de samenwerking nog verder te verdiepen.
- In 2024 zal het aanbod ‘dagbegeleiding in groep’ definitief inkantelen binnen de onthaalwerking. Op die manier wordt er een volgende stap gezet in het consequent en overzichtelijk organiseren van het rechtstreeks toegankelijk jeugdhulpaanbod en zal er ook voor hulpvragers die denken aan dit aanbod de meerwaarde geboden worden van een ruime verheldering en coaching. Junitas (dagcentrum De Passer) en Jeugzorgcentrum (dagcentrum Het Veer) worden zo ook nieuwe actieve partners binnen Doetertoe.

- Verder werden reeds de eerste contacten gelegd met CKG Molenberg om ook hier te verkennen wat er nodig is om op vlak van onthaal een samenwerking aan te gaan. De eerste gesprekken verliepen alvast binnen een sfeer van erkenning en vertrouwen in beide richtingen. We zien langs beide kanten heel wat kansen om in 2024 verder te werken richting een structurele samenwerking.

We kunnen met zekerheid stellen dat de positie van onze onthaalwerking een fundamentele rol is gaan spelen binnen de netwerken 1G1P en binnen het totale jeugdhulplandschap, en zoals de kaarten nu liggen, zal dit via de lopende én komende oproepen vanuit het agentschap Opgroeien enkel bestendig worden. Goed blijven waken over kwaliteit en visie zal dus essentieel blijven. Doordat we dit echter kunnen doen binnen een netwerk van vele actieve partners en onder leiding van een betrokken stuurgroep, wordt verantwoordelijkheid gedeeld en ontstaan er vele nieuwe mogelijkheden. En laat dat net de grote troef zijn van onze onthaalwerking Doetertoe.